

Első rektorunk

Száz éve született Rudas László

Száz éve született Rudas László, a Kommunista Magyarországi Pártjának egyik alapítója, az első magyar proletárforradalom vezető egynénisége, a Vörös Újság és a párt 1919-es elméleti folyóirata, az Internacionálé szerkesztője, a pártvezetés tagja, a Kommunista Internacionálé alapító kongresszusának magyar küldötte.

Sárvári bádogoscsalád tizedik gyermekeként született, 1885-ben.

A század eleji első szocialista diákszervezet tagjaként átélte egyetemi megaláztatások, a Népszava szerkesztőségében 1905-1907 között töltött két év, majd a csalóadás a korruptnak érzett szociáldemokrata pártvezetésben, az ellenzéki kitaláltságra, az egyszisztenciális bizonytalanságra, az első világháború olasz frontja és még ezer és ezer ma már rekonstruálhatatlan momentum. Így jelenik meg néptribunelmélynén álló alakjában a lényeg: 1919 új világot teremtő reményei, szenvedélyei, világorradalmi várakozása.

Az emigráció néma, fájdalmas, félig megélt tragédiájában kereshetjük 1945-1950 között, élete utolsó, idehaza töltött évei ellenmondásosságának emberi gyökereit, annak a paradox helyzetnek a magyarázatát, amelybe a néppártpolitika 1945-ös elvi megalapozásának kísérlete és — többek között — az 1949-es, Lukács György elleni polémia, s ennek felszámolásában való részvétel egyaránt beleért.

Joggal vehető fel ezek után, lehetett-e egyáltalán a történelem ilyen embert őrli helyzetébe kényszerítve, ennek ellenére maradtól alkotni? Igen, lehetett. A marxizmus klasszikusai hagyatékának feltárásában és kiadásában, Marx, Engels, Lenin — mindenekelőtt a Töke magyarra fordításában végzett munkára, az orosz-német, német-orosz szótár háború alatti szerkesztésére, a marxista tudományt népszerűsítő, a modern fizika, elsősorban a relativitáselmélet filozófiai jelentőségét hangsúlyozó írásaira utalunk.

Utolsó nagy megbízásaként a születő Közgazdasági Egyetem rektori tisztét töltötte be 1948-tól, 1949-ben pedig a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választották. Hosszas betegség után, fél évre rá, 1950. április 29-én hunyt el. (Magyar Hírlap, 1985. február 21.)

A gyorsítás mellett vagyunk

Újra költözünk

Dobrovits Iván rektorhelyettes a legutóbbi egyetemi tanácsülésen tájékoztatást adott a rekonstrukció helyzetéről.

1984-ben egyetemünk központi épületének rekonstrukciója az előirányozottnál gyorsabb ütemben folytatódott. Az év folyamán mintegy 330 millió forint beépítésére került sor.

A jelenleg üzemelő területen egyre nagyobb erőfeszítéseink elenére is alig tudjuk az oktatás feltételeit biztosítani; neheztelnek a munkafeltételek (fűtési-elektromos zavarok, csőrepedések, szűkös elhelyezés, a menza rendkívül elhanyagolt állapota stb.).

Az 1984-ben történt előrehaladás, továbbá a munkavégzés feltételeinek állandó romlása felvetette a rekonstrukció gyorsításának lehetőségét. A tervek szerint a munka befejezése 1987. december 31-re várható. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy 1988 nyarára a teljes épület birtokba vehetjük. Ha a gyorsítás — amelynek alapvetően csak a pénzügyi feltételek megteremtése okoz nehézséget — sikerrel jár, akkor az említett befejezési határidőt 1986 decemberére előrehozzuk, tehát az 1987-88-as tanévet a teljes helyreállított épületekben kezdetük.

A NEMZETKÖZI NŐNAPON KÜSZÖNTJÜK A LÁNYOKAT ÉS ASSZONYOKAT

Zsubori Ervin

Veled-álmodó

bőröd ékessége bársnyos veret hallgatóság mélykék éji hangulat örömkönnny-halálad tiszta indulat közeledted perle csend közé temet

naphozó felhőim adhatnám neked várom hogy két szemed égőn felmutat legyőzött vágygal mutatnám titkomat visszafojtott tüzzel álmodom veled

(kezelmben érzem lélegző kezed végtelen kezed simítja arcomat arcommal simítom fénylő képzeted

kezed végtelenje lélegző remeg simítva arcom és pillantásomat fénylő képzetekkel véred megremeg)

Felhívás önkéntes véradásra

Március 5-én, kedden, 8-16 óráig véradónap lesz egyetemünkön, a Kínizsi utcai Varga Jenő Kollégium klubjában. Kérjük hallgatóinkat, oktatóinkat és dolgozóinkat, hogy minél nagyobb számban jöjjenek el a véradásra a rászoruló betegek megsegítése érdekében. Előre is köszönjük az emberbaráti segítséget. MKKE Vöröskereszt-alszervezet vezetősége

Tudományos ülészak a 40. évfordulóra

Felszabadulásunk 40. évfordulójának méltó megünneplésére az egyetem tudományos ülészakot rendez március 17-18-án. Az ülészak két szekcióban kerül megrendezésre: 1. Gazdaság és társadalom. 2. A gazdasági irányítás fejlődésének hatása a vállalati gazdálkodásra. A tudományos ülészak helye a központi épület III. és IV. előadóterme.

Farsangi bobóságok

Báli beszámolóink a 7. oldalon

AKINEK NEM SIKERÜLT...

Sokan és sokféleképpen írtak már a szép eredményeket elért, sikeres diákokról. Úgy gondoltam ugyanígy sokat lehet tanulni abból, ha olyanokat is megkérdezzük, akiknek nem sikerült minden úgy, ahogyan eltervezték. A statisztika azt mutatja, hogy egyetemünkön az I. félév után 15 elsős ismételt, vagyis ennyien nem teljesítették a vizsgáikat. Ezek közül beszélgettem hárommal: Rimóczi Károlyt az évfolyamon és azon kívül is nagyon sokan ismerték. Sokakat meglepett a kiválása.

— *Van valami konkrét oka vagy története annak, amiért nem sikerült úgy tanulnod, ahogy szeretted volna?*
— Akik ismernek, tudják, hogy sok mindent csinálók a tanuláson kívül. Ez sok időt vett el a tanulástól, és sokszor szétfordult a napom. Elég fárasztó is volt. Sokszor aludtam el a könyv felett. Az igazsághoz tartozik, hogy matkisereteimből az alapok hiányoztak.

— *Felsorolná, miben vettél részt itt az egyetemen?*
— Hadd gondoljak! Volt néhány. SG-ben leveleztem. KISZ-tag voltam a Körösi Csomában. ÉV-tagként a diákjóléti ügyekkel foglalkoztam. Szerveztem a turistaszakosztályt. Három hétig rohangáltam a szakkollégium pénzügyeit intézni az elsősök hozzájárulásával kapcsolatban. Írtam a Közgazdászba, szerkesztettem a Klub Közlönyt és a Gólyahírt. Jártam a Töke-körbe. Szerveztem egy Téli-póbulit és egy konzultációt Szombathelyre, a jövőendő gólyáknak.
— *Elég szép lista, ezek mellett bizony kevés idő juthatott másra. Elmondaná, milyen volt a vizsgaidőszakod?*
— A szám.-techn. és termelés-technika kettés lett, az előbbi főleg az elmélet miatt. A gazdasági tárgyak elhalasztottam, mert az ünnepek alatt nem tudtam tanulni. A p.g. kettés az én hibám volt, pont azt a fejezetet kaptam, amit csak átutottam. Földrajzból UV. Ez eléggé váratlanul ért. A gazdasági tárgyak kettésével kifejezetten pechem volt. A jegyzetben két oldal összeragadt, nem vettem észre, és a vizsgán természetesen ebből kérdeztek. A matek volt az, amin végül is elbuktam. Először egy tétel-sort tanultam meg, később éjjel-nappal a könyvet bújtam, a vizsgán kissé fáradt is voltam. Az emelt matekról a rektorin átkerültem a gyakorlatiasabb, példamegoldásokban bővelkedő Analízisre. Ez soha nem volt az erősségem, nem is sikerült. Egyébként elég rossz vizsgabeosztásom volt, többször is átrendeztem. Szerettem volna korán befejezni, és utána írni egy TDK-t p.g.-ből vagy szociológiából.
— *Az elején felsorolt elfoglaltságok körül melyek azok, amelyek várhatóan elmaradnak, ha folytatod a tanulmányaidat?*
— Úgy tűnik, kizárólag az ÉV-tagságomról kell lemondanom, a KISZ-bizottságba is

Meruk Péter egy egészen más eset.
— *Melyek azok a dolgok, amelyek fontosnak tartasz előzetesen elmondani?*
— Elég sokat tartózkodtam az egyetem megkezdése előtt külföldön. Apám diplomata.
(Folytatás a 3. oldalon.)

„Liska elvtárs kutasson...“ (?)

Liska Tibor (59 éves) közgazdász. 1954-ben a Közgazdasági Szemleiben jelent meg Máriás Antallal közösen írt cikke: A gazdaság és a nemzetközi munkamegosztás. Az 197-es reformbizottság egyik szervezője volt. A hatvanas évek elejétől újra elméleti közgazdasági munkát végezhetett. 1983-ban a Közgazdasági Szemleiben jelent meg a Kritika és koncepció című, korábbi szintén jóval megelőző írása. A hatvanas évek közepén született meg Ökonosztát című műve.

1979-től az általa kezdeményezett szocialistavállalkozás-kutatás vezetője. A nyolcvanas évek elején nyitott közgazdasági vitákat rendez a vállalkozáskutatás témakörben.

Liska Tibor és a Vállalkozáskutató Csoport egyetemünk falai között működik évek óta. Munkamódszerük, kutatási eredményeik, gazdasági kísérleteik rendkívül érdeklődést keltettek az egyetemen, nyitott viták nyilvános fórumára tették az egyetemet. A Vállalkozáskutató Csoport működése — a hírek szerint — az utóbbi időben kérdésessé vált. Liska Tibor, a VKCS vezetője avatott be abba, mi és hogyan történt valójában.

Lakása jelenleg nem lévén, dolgozószobájában fogadott Liska Tibor: egy gellérhegyi ház tatarozott pincéjében beszélgettünk. A cikk több órányi magnófelvétel rövidített eredménye.

Liska Tibor rögtön egy levelet mutat, amelyben az MTA egy magasrangú tisztviselője közli, hogy a Vállalkozáskutató Csoportot 1985. március 31-ig finanszírozzák.
(Folytatás a 4. oldalon.)

KSC-közgyűlés

Vezetőválasztó küldöttközgyűlést tartott az egyetem sportklubja hétfőn délután. Először a beszámolóra került sor. Elsőként Zsadányi tanár úr értékelte az egyes szakosztályok munkáját, majd felvázolta a körülményeket, amelyek között működniük kell. A beszámoló megállapította, hogy a rekonstrukciós munkától függetlenül is nagyon nehéz mind az órai testnevelés, mind a tömegsport és a versenysport szükségleteinek eleget tenni a jelenlegi létesítménybázissal és pénzeszközökkel. Ez rányomja bélyegét a KSC munkájára.
Ezután a pénzügyi beszámoló hangzott el, majd a hozzászólások következtek. Ez utóbbiakból tartalmilag a következőket érdemes kiemelni:
A tagdíjak a jelenleginek a dupláit legyenek, továbbá meg kell szervezni a pártoló tagságot. Hosszú távon azt is figyelembe kell venni, hogy a rekonstrukció után milyen lesz a helyzet, és ennek megfelelően kell cselekedni, mert a működési körülményeken most még talán lehet változtatni, de ha vége a rekonstrukciónak, utána két évtizedig valószínűleg lemondhatunk mindenről. Tehát addig üssük a vasat, amíg meleg.
A hozzászólások után átadták a díjakat, a „Jó tanuló — jó sportoló” verseny győztesének (I. Berendi Zsuzsa, II. Legeza Péter, III. Csányi Andrea), majd a közgyűlés újjá választotta az elnökséget és elfogadta a beszámolókat a kiengesztelésekkel.
B. J.

Két végén egészük-e a gyertyát, avagy szanáljuk-e az egyetemet?

EGYETEMI TANÁCSÜLÉS volt február 18-án, ahol többek között a szerződéses munkákról szóló jelentés, és az EconomiX Kiszövetkezett tevékenységéről szóló tájékoztató került megvitatásra.

BORA GYULA tudományos rektorhelyettes, a téma előterjesztője hangsúlyozta, hogy a szerződéses munkák helyzete rendkívül rosszul alakult az egyetemen. Negyven-ötven százalékkal csökkentek a KK-szerződéses munkák és a bevételek. Ez országos jelenség. Vanak fősiskolák, ahol majdnem teljesen megszűntek a KK-szerződéses munkák. Ez a visszafordítás az elmaradást, mert a Művelődési Minisztérium a várható KK eredményeket figyelembe véve elég nagy ösztönzést tervezett be az egyetem évi költségvetésébe. Ezért ennek az összegnek a hiánya az egyetemen súlyos gazdálkodási problémákat okoz.

A tudományos rektorhelyettes elmondta még, hogy az egyetemi kiszövetkezet fejlődése a vártnál gyorsabban és eredményesebben alakult, és mindez szép jövedelmet eredményez az egyetem számára. A Művelődési Minisztérium hivatalosan is engedélyezte a szerződéses munkákra az EconomiX Kiszövetkezettel, de felhívta az egyetemvezetést figyelmébe, hogy ügyeljen a kiszövetkezet tevékenységére, ne hogy az oktatás, vagy a tanulás rovására menjen. Miután a kiszövetkezet önálló jogi személy, az egyetemnek nincs joga felelősségre vonni a magas jövedelmekért. Az egyetem vezetése javasolta az egyetemi tanácsnak, hogy kérje ki az EconomiX-től az oktatási munkákra a névsorát, akiknek az évi jövedelme meghaladja az évi fizetését, és vizsgálják meg, nincs-e a kiszövetkezet rossz hatással az egyetemi munkára. Javasolta továbbá, hogy ugyanígy járjanak el a karok dékánjai a hallgatók esetében is. Majd tájékoztatást adott a tudományos rektorhelyettes arról, hogy az egyetemi kiszövetkezetnek kibővített tevékenységére is biztositja a helyiségeket. A kiszövetkezet helyiségeket bérelhet az egyetemi részesedés terhére, de ennek összege nem haladhatja meg a tíz százalékot.

SZÉP JENŐ kérdésére, hogyan történik a kiszövetkezet által egyetemünknek biztositott összeg felhasználása? válaszolva

KOMLÓSI JENŐ, a Gazdasági Hivatal igazgatója elmondta, hogy a Minisztérium rendelkezése szerint az összeg

tíz százalékát R-alapra, és 90 százalékát fejlesztésre fordíthatja az egyetem.

SZABÓ KÁLMÁN, a pg tanszék professzora nyitotta meg a vitát. Javasolta összegző tanulmány készítését egyetemünk jövedelemalakulásáról, mert ami e tekintetben van az egyetemen, az tragédia — mondotta. Szerinte az egyetemet szanálni kell, mert ha ennyire nincs rá pénz, akkor valószínűleg nincs is rá szükség. A javasolt összegző tanulmányban szólni kell véleménye szerint arról, hogy a legjelentősebb helyzetben kell dolgozni az egyetemen (hol villany, hol fűtés nincs). Szóval kell tenni benne, hogy alakult a létszámhelyzetünk, és szólni kell arról is, mi történt a KK-val. Majd így folytatta: világosan fel kell tárnunk, hogy vannak tanszékek, amelyeknek kutatómunkája elsősorban a tananyagfejlesztésre irányul, és hátrányban vannak a KK-zó tanszékekkel szemben. Ez tarthatatlan állapot — hangsúlyozta. A többet kereső tanszékek véleménye szerint át kellene adniuk a pénzükből az úgynevezett „nulla” posztoknak, mert a dolog természete olyan, hogy ha ez nem történik meg, hosszú távon leroppantjuk a szakmát. Az egyetemen belül olyan mozgásteret kell biztosítani, hogy mindenki érdekelt legyen a kutatásban. Összehasonlítva a pg tanszékkel a Műegyetemen, és máshol is, harminc-nyolcvan százalékkal magasabb a pg oktatók jövedelme. A műszerezettség felvételénél fogva előnyös KK szerződésekre nyílik alkalmuk az oktatóknak ezeken a helyeken. A társadalomtudományi egyetemen ilyen szempontból hátrányban vannak. Eppen ezért ne legyünk szerénytelenek — mondta befejezésül. Az egyetemi tanács, mint választott testület kezdeményezésére az egyetem vezetői javasolják a szanálási programot.

CSÁKI CSABA ipari kar dékán egyetértett Szabó Kálmán javaslatával. Szükség van arra is, hogy az egyetemvezetés rámutasson a mellék munkákra, illetve az egyetemi munka összefüggéseire. Mindemellett óvott a mellék munkák elleni kampánytól. E téren józan kompromisszumra van szükség. Miután bizonyos jelek arra mutatnak, hogy vannak problémák e területen, ezért szerinte a tanszékvezetés felelőssége.

TÓTH TAMÁS, a külker. tanszék vezetője bizonyos vonatkozásban egyetértett Szabó

Kálmánal és Csáki Csabával, de felhívta a figyelmet, hogy a külső munka és a tankönyv-fejlesztés között nem feltétlenül van összefüggés. Azt kell megvizsgálni a tanszékvezetőknek, hol vannak elmaradások az egyetemi munkában, és az elmaradások menthetők vagy sem. Továbbá, hogy mennyiben felelős érte az oktató.

MEGYERI ENDRE, az ipar-gazd. tanszék vezető professzora is egyetértett a szanálási javaslattal. Mint mondotta, súlyos gondokat okoz az aránytalanság, ami az egyetemi oktatók és a fizikai munkások fizetése között van. Sajnos, a felsőbb irányító testületek nem egészen így látják ezt a problémát. Megyéri Endre az EconomiX munkáját — noha hangsúlyozta, hogy nem tagja — nagyra értékeli az oktatók, hallgatók vonatkozásában. Véleménye szerint a javasolt számokérés végrehajtása nem a tanszékvezetők, hanem a dékánok és a rektor feladata. A KK-munkával kapcsolatban megjegyezte, hogy roppant nagy az az összeg, amit a KK-tól elvontak, ezért is rossz a munka erkölcsi vonzata.

KOLLARIK AMÁLIA kar dékán dicsérte a kereskedelmi karon kialakult jó gyakorlatot, ha bármely tanszéknek módja van a KK és a kiszövetkezeti munka között választani, szem előtt tartják az egyetem érdekeit. Hangsúlyozta, hogy a karon nincs visszaesés a KK vagy a kiszövetkezeti munka miatt a tananyagfejlesztésben. Majd megjegyezte, hogy érdekelné a munkát végző hallgatók névsora a tanulmányi munkavégzésük szempontjából.

KEREKES SÁNDOR, a technológia tanszék adjunktusa idézte Falusné Szikra Katalin tanulmányát, amely szerint Magyarországon a bérek ma nem fedezik a munkaerő újramelét. Eppen ezért szükség van rá, hogy az oktatóink minél több mellék munkát végezzenek. Az legyen a cél, hogy minél drágább és minél rövidebb időre adják el az oktatók

ilyenformán munkaejüket, és ezt az egyetemvezetésnek is támogatni kell. A túlhajszolt munkával kapcsolatban megjegyezte: nem érdemes a gyertyát két végén égetni, de vajon ki kéri számon a butikos-tól, hogy túl sokat keres, pedig az, amit az oktató mellékállásával összehoz, csak tizedrésze a butikos jövedelmének.

FERENCZ GÁBOR, a KISZ-bizottság titkára a hallgatók szociális helyzetére hivatkozva feltétlenül szükségesnek tartja a pénzszerzésnek ezt a „kulturált” módját. Véleménye szerint nem biztos, hogy a munkavégzés és a tanulás közötti direkt összefüggés van, ezért nem támogatja az így szerzett jövedelmeket vizsgáló javaslatot.

FORGÁCS CSABA, az agrár-üzemgazdaságtan tanszék adjunktusa a mellékállások megítélésénél elsődleges szempontnak tekintti az egyetemi követelményeket.

KOVÁCS ISTVÁN, a kiszövetkezet elnöke megjegyezte, hogy az adózások nem tesznek jót a kiszövetkezeteknek. Felhívta a figyelmet arra a gyakorlatra, amelynek keretében az oktatók kutatási eredményeit széles körben próbálják hasznosítani, egyszerre több vállalatnál is. Majd Tóth Tamás a párt oktatás- és tudománypolitikai munkabizottságának véleményét tolmácsolta. Noha teljes körű áttekintés nincs e téren az biztos, az egyetemi munka nem megy úgy, mint kellene. Elmaradnak az órák stb. Ezeket a jelenségeket meg kell állítani. A jövőben a tanszékvezetőkön és a karok vezetőin nagyon sok múlik e tekintetben. Meg kell vizsgálni, melyik tanszéken vannak elmaradások, és hol vonják el a figyelmet a túlhajtott mellék munkák az oktatásról.

SZUHAY MIKLÓS megbízott rektorhelyettes végezetül bejelentette: noha a minisztérium nem kér az egyetemről beszámolót, azért elküldi a jelentést, különös tekintettel az oktatók fizetésére. A komplex jövedelemvizsgálatot viszont nem tartja időszerűnek.

H. E.

Nemzeti?!!

Egyre közelebb kerülünk nagy nemzeti ünnepeinkhez. A történelmi eseményekre már tavaly is sok cikk, tévéműsor, rádióport tekintett vissza, és bizonyára még fog is. Ünnepeink mellett ott a „nemzeti” jelző. Vajon mennyire „élő” ez a szó? Ot negyedik középiskolási osztály tanulóit és osztályfőnökeiket kérdeztem meg erről. Alkalmanként negyvenöt perc állt rendelkezésre. Ez egy kicsit nehezítette a dolgot, de bizonyos képet így is kaptam róliuk.

A diákok szerint a nemzeti öntudat a nemzethez való tartozás vállalása. Az ember beleszületik egy közösségbe, amely közös nyelvet beszél. A nemzeti öntudathoz hozzátartozik a történelem, irodalom, a nemzeti kultúra ismerete, a hagyományok ismerete és tisztélete.

A történelemtanításnál egy kicsit többet időztek beszélgetőtársaim. Szerintük a tananyagban részletesebben kellene foglalkozni a magyar történelemmel, bár hozzátették, ha valaki érdeklődik e téma iránt, az talál elegendő lehetőséget, hogy igényét kielégtse. Gondot okoz az időhiány miatti gyors tempóból adódó felszínesség, ráadásul a történelem az érdeklődés perifériájára szorult. Probléma az is, hogy a történelem „propagandája” szegényes. Több olyan alkotásra van szükség, mint amilyen az István, a király.

Az egyik osztályfőnök azt emelte ki, hogy félünk igazán nemzetnek lenni. Tartunk a túlzásoktól, de az is gond, hogy nincs igazán válasz arra,

hogy „mire legyen büszke a magyar”. Ez a kérdés igazán az idősebb generáció számára sincs megválaszolva, és ez „átöröklődött” a fiatalokra is. Sok esetben az egének igazán nem tudnak túlélni önmagukon, így nehezen vállalnak közösséget másokkal. Mindenki saját közvetlen érdekeit tartja szem előtt, és csak olyankor hajlandó valamire, ha egyben saját közvetlen érdekeit is megvalósíthatja, az mások érdekeivel kezezfoghatóan egybeesik. Ez azért baj, mert az érdekegyeztetés nehézkes, sokszor feleslegesen valószínűtlen.

A történelemtanítás az osztályfőnök is felelősnek értekel. Hiába van jó tanár, ha a diákokat nem az ilyen irányú tudás, hanem az érdeklődés, hogyan juthat minél előbb anyagi javakhoz, ezért a történelem értékrendjünkben húszdrangú tárgy. Nem lenne az sem helyes, ha túlságosan magyarközpontú lenne a tananyag, mert így nem ismernek meg más népek értékeit, emiatt nehezebb válna önmagunk elhelyezése a világban.

Miért baj, ha nemzeti öntételelési zavarok vannak? Egy negyedik osztályfőnököt idézek, aki történelem-főrajz szakos tanár. „Egy nemzetnek nehéz helyzetben fel kell találnia magát. Ehhez a fölértékeléshez szükség van arra, hogy az egyének legyenek nemzeti öntudata, érezze, hogy beletartozik egy olyan közösségbe, akiket a közös gondok is összekapcsolnak, és ezeken a közös gondok ellen csak közösen tudunk valamit tenni.” Bodor Lajos

KISZ-BIZOTTSÁG

Tiszta vizet a pohárba?

Van-e umbulda a Ráday Klub körül? Lehet-e az egyes szervezeti egységek megkérdezése nélkül ideiglenes rekonstrukció elhelyezési terv elfogadása? Jut-e minden jogos igénylőnek az egyetem rendelkezésre álló köznevelődési célú pénzeszközök közül? Van-e kontrollja a KISZ-bizottság tevékenységének?

Tilyen és hasonló, sok szempontból egybefüggő kérdések körül forgott a legutóbbi két KISZ-bizottsági ülés (február 7. és 14.) legtöbb napirendre kerülő témája.

A testület — mint minden félévben — megvitatta a KISZ-bizottság Ráday utcai kollégiumi klubja beszámolóját és terveit. Az ideai beszámoló külön aktualitását az adta, hogy a kollégium egyes köreiben híresztelések kaptak lábra a klub állítólag nem teljesen tiszta pénzügyeiről. A kérdést a KISZ-bizottsági ülés előtt a Ráday utcai kollégium kibővített diákbizottsági ülése is megvitatta, azonban alapos vizsgálatának eredményeképpen arra a megállapításra jutott, hogy a klub tevékenységében semmilyen szabálytalanság nem észlelhető. A rendezvények — a klub befogadóképességéből adódóan — sem nyereséget, sem veszteséget nem hoztak. A rendezvényekhez kapcsolódó reklámbevételek 50 000 Ft nyereséget jelentettek, amelyet a klub a kollégium közösségi céljainak szolgálatába állított. A híresztelések legfőbb oka az volt, hogy a kollégiumnak nem volt rendszeres betekintése a klub pénzügyeibe. A KISZ-bizottság elismerését fejezte ki a klubnak — és vezetőinek, Szabó Attilának és Mesterházy Ernőnek — eredményes munkájáért, valamint azért, mert fennállása óta az első félévet zárta jelentős nyereséggel, mely a kollégium közösségének komoly segítséget jelent. Ugyanakkor felkérte a klub vezetőit, hogy tevékenységük nagyobb nyilvánosságával és további feddhetetlenségével előzzék meg a további híreszteléseket, melyek árthatnak az egyetemi tevékenységcentrumok együttműködésének, a közös feladatok megoldásának.

A bizottság előzetes tájékoztatót hallgatott meg az ifjúsági bizottság és az egyetemi tanács rekonstrukciós napirendi pontjával kapcsolatban. Megállapította, hogy az átmeneti elhelyezési tervnek a ta-

nácsülésre készült változata — a többi szervezeti egység elhelyezéséhez képest is — sértenél az ifjúság érdekeit, lehetetlen körülmények közé hozná a KISZ-bizottság, a Közgazdász, a Közművelődési titkárság munkatársait és aktívistáit. A testület ezért úgy foglalt állást, hogy képviselői próbálják elérni az ilyen értelmezés elnapolását és az igényeknek megfelelő új terv nyilvános kialakítását.

Hasonló szellemben tárgyalt a testület az új típusú köznevelődési bizottság összehívásának és az 1985-ös köznevelődési célú pénzeszközök elosztásának kérdését. A korábbi években a köznevelődési bizottság és részben a KISZ-bizottság e célra rendelkezésre álló pénzeszközöket csekély nyilvánosság mellett egyes kulturális csoportokat sokszor háttérbe szorítva osztották el. Különösen nehéz helyzetbe került ezzel pl. az összes kollégium és részben a Közgazdász-szerkesztőség és több más tevékenységcentrum. Ezért az ifjúsági parlamenten elfogadott új típusú bizottságban rejlt lehetőségeket a nehézségektől vissza nem riadva következetesen ki kell használni az igazságosabb, demokratikusabb és nyilvánosabb elosztás érdekében — foglalt állást a testület. Ennek érdekében a KISZ-bizottság első ízben a köznevelődési bizottság rendelkezésére bocsát mintegy 120 000 Ft hallgatói, köznevelődésre szánt pénzt. A bizottság a hallgatóság szélesebb körével való jobb kölcsönös kontaktus, jobb kontroll elősegítése érdekében elhatározta egy széles körű hallgatói igényfelmérés elvégzését, egy saját hetenkénti kiadvány létrehozását és munkamódszerek, munkastílusának, szervezeti kapcsolatainak átfogó, szakszerű elemzését és felülvizsgálatát.

A testület továbbá — összhangban az ifjúsági parlament egyik felvetésével — hivatalosan kezdeményezte Branyiczki Imrénék, az ipari üzemszervezés tanszék tudományos ösztöndíjas fiatal oktatójának, a KISZ-bizottság tagjának országgyűlési képviselővé jelölését.

A legutóbbi elhatározások után a közeljövő kérdése, hogy a KISZ-bizottság és kérdésekben valóban tud-e tiszta vizet önteni a pohárba...

Búcsú a téltől

Fotó: Sass Ákos

A HÉT a hármásban

Az oktatástechnikai bázisnak a rendelkezésére álló eszközökkel módjában áll a Magyar Televízió műsorait rögzíteni.

Ezt a lehetőséget szeretnénk kihasználni, amikor március 3-tól kezdődően folyamatosan

vennénk „A Hét” c műsört, így lehetővé válik annak utólagos megtekintése.

A visszajátszás helye és ideje: Központi épület III. előadó, március 4-től kezdve minden hétfőn, délután 2 órakor.

Amerikai ösztöndíjak

A Csizmadia Ernő emlékére rendezett akadémiái ülésen jelentette be az amerikai Rutgers University gazdaságtörténet-professzora, Joseph Held, hogy egyetemén 1986-tól Csizmadia Ernő emlékére ösztöndíjat létesítenek frissen végzett magyar közgazdák számára.

Mint ismeretes, New Jersey állam állami egyetemének, a Rutgers Universitynek camdeni közgazdasági karával intézményünknek együttműködési szerződése van. Ennek keretében minden évben egyetemünk egy oktatója vendég-professzorként dolgozik ezen az egyetemen, illetve a Közgazdász is fogad amerikai kutatókat, akik néhány hetes időszakra töltenek itt. Csizmadia Ernő két évvel ezelőtt írta alá egyetemünk nevében ezt a szerződést a Rutgers Egyetemen, előadást is tartott ekkor, és igen jó emberi kapcsolatba került amerikai kollégáival. Ez indította az amerikai egyetem vezetését arra, hogy emlékére ösztöndíj alapításával őrizze meg.

A Rutgers University ösztöndíjat pályázat útján nyervei el egy friss diplomás közgazdász. Először az 1985-86-os tanévben hirdetik meg azoknak a végzős diákoknak a számára, akik egyetemi éveik alatt végig jó tanulmányi eredményeket értek el, és magas szintű angol nyelvtudással rendelkeznek.

Az ösztöndíjas Camdenben, a Közgazdászok kar graduate school szintjén tanulhat egy éven át. Az ösztöndíj összege biztosítja az oktatást és a megélhetés költségeinek fedezetét.

Egy másik figyelemreméltó lehetőség, a Soros-alapítvány elsősorban kutatási lehetőségeket kínál. Alapítója, George Soros, 1948 óta él Amerikában, bank-, és tőzsdeügyletekkel foglalkozik. Vagyonából alapítványt hozott létre a magyar tudomány fejlesztésének és nemzetközi népszerűsítésének elősegítésére. A pályázat útján egyének, kutatói csapatok, tanszékek által egyaránt elnyerhető alapítvány két részből áll. Egyfelől dollárösszegeket juttat intézményeknek azzal a feltétellel, hogy ezeknek az intézményeknek ki kell termelniük ezen összegek forintértékét, és abból finanszírozniuk kell azoknak a szakembereknek a továbbképzését is, akik át tudják adni a külföldön korszerű ismereteket. Másfelől az alapítvány gazdálkodik a kemény valutával kitermelt forintösszegekkel is.

Az alapítvány ösztöndíjakat biztosít belföldi kutatások számára, valamint korszerű, gyakorlati értékű kutatási programokat támogat.

A pályázatokat öttagú kuratórium bírálja el, amelynek társelnökei: az alapító George Soros és az MTA főtitkárhelyettese, Kulcsár Kálmán. Az alapítvány kemény valutakeretéből szintén pályázati rendszer útján az egyetemi könyvtárak is részesülhetnek. A pénzkielégüléseink bővítésére, illetve technikai berendezések korszerűsítésére fordíthatják. (Egyetemünk könyvtára is elnyert egy összeget, amelyből amerikai közgazdasági könyveket vásároltak.)

Az ifjúsági bizottság első ülése

Az Ifjúsági parlament határozatának megfelelően megalkult a szervezet, amely a parlament határozatainak végrehajtásáért, a hallgatók hatékonyabb érdekérvényesítéséért jött létre. Az ifjúsági bizottság február 15-én tartotta első ülését, ahol több módosítás után a következők az első ülés munkatervében szereplő feladatok: a szakmásképzés, a tájékoztatás, a hallgatóság megmozdítása, a hallgatók hatékonyabb érdekérvényesítéséért jött létre. Az ifjúsági bizottság február 15-én tartotta első ülését, ahol több módosítás után a következők az első ülés munkatervében szereplő feladatok: a szakmásképzés, a tájékoztatás, a hallgatóság megmozdítása, a hallgatók hatékonyabb érdekérvényesítéséért jött létre. Az ifjúsági bizottság február 15-én tartotta első ülését, ahol több módosítás után a következők az első ülés munkatervében szereplő feladatok: a szakmásképzés, a tájékoztatás, a hallgatóság megmozdítása, a hallgatók hatékonyabb érdekérvényesítéséért jött létre.

ifjúsáspolitikai pénzeszközök felhasználásáról tájékoztatta a testületet. Az az összeg, amely előírások, normatívák nélkül elosztható, mintegy 650 000 forint. Ferencz Gábor feladatul jelölte meg az SG támogatását is, mert az idén a szervezet költségvetése mintegy 14 000 forinttal kevesebb, mint a megelőző években. Fejes Sándor a lakásépítések támogatására szánt keret felől érdeklődött, Komlósi Jenő elmondta, hogy a rendelkezésre álló összeg 343 000 forint, ami ugyan elég kevés, de az igényelt összeg 60 százalékát kielégíti. Jelenleg a keret passzívumban van, mivel főként fiatal oktatók részére az egyetem 19 lakáshoz adott egyösszegű előleget. Ezenkívül igénybe vehető a Művelődési Minisztérium kölcsönkezelete is.

Végezetül Szuhay Miklós tájékoztatta a testületet az egyetemre érkezett álláspályázatok szakonkénti megoszlásáról. A 648 pályázatból a leg több (360) az iparszakosok és a (104) a pénzügyesek számára érkezett. Az áruforgalmisok 62, a tervezők 29, az agrárosok 28, a közlekedés szakosok 30, a külgazdasági szakosok 33, míg a nemzetközi szakosok mindössze 2 ajánlatot kaptak. A helyzet azonban nem aggasztó — fejezte be Szuhay Miklós —, mivel sokan nem meghirdetett állásokba kerülnek.

Az IB-t Dobrovits Iván rektorhelyettes tájékoztatta a rekonstrukció következő feladatairól. Az IB az ideiglenes költségvetéséről nem mondott véleményt, mivel nem állt rendelkezésre az irások előterjesztés. Komlósi Jenő gazdasági igazgató és Ferencz Gábor, az

AKINEK NEM SIKERÜLT

(Folytatás az 1. oldalról.)

egy általános iskolába Kubában jártam. Később két évig Peruban tanultam, a limai egyetemen. Így érthetően minden dolgot egy kicsit tágabb nézőpontból nézek.

— A külföldi tapasztalataid alapján milyenek találok az egyetemünk oktatási rendszerét?

— Elég nehéz az összehasonlítás, hiszen a külső körülmények is mások. En Lima leg híresebb egyetemére jártam, ahol a követelmények is elég magasak voltak.

— Ne haragudj a kérdésért, de milyen szintet képviseltél ott?

— A biztos közepeset. Konkret problémám csak a matek volt. Szóval az összehasonlításról annyit, hogy más módon követelték a tananyagot. Viszonylag kevés volt a rögzített óra, és a követelt tananyag. Kis tűzással, mindenki azt tanulta, amit akart. Azt, hogy milyen tárgyat vesz fel, néhány kötelezőtől eltekintve, mindenki maga választotta meg. Úgy határoztam meg, az oktatás az egyénre szabott. Itthon néhányszor tapasztaltam, hogy nem az emberi kvalitásokat mérik fel, sok felesleges munkát kell olyanra fordítani, ami helyett az ember azzal foglalkozhatna, amit szeret és hasznosnak tart. Limában az volt a tapasztalatom, hogy a diákok előre tudják, mire készülnek, és ehhez keresik az ismereteket. Itthon ez szerintem fordítva van.

— Beszéljünk most rólad! Elvesztet-e az két év, amelyeket kint töltöttél, és itthon melyek voltak a fő problémáid a tanulásban?

— Az ismereteim nem vesztettek el, de az idő igen. Ugyanis elsőben kezdtem itt is az egyetemet. A különböző vizsgák ugyanis nagyon sok munkát jelentettek volna. A matek jelentette a legnagyobb problémát. Számítástechnikából a hiányzásaim miatt nem kaptam aláírást. Már említettem a két egyetem oktatási stílusa közötti jelentős különbséget. Ezt is elég nehéz volt megszokni.

— Milyen előnyeid származtak a külföldön töltött egyetemid évekből?

— Láttam már néhány dolgot a világból, így mindent egy kicsit kritikával, összehasonlítva, értékelve nézek. Itthon is, külföldön is az előnyök és a hibák sokkal élesebben feltűnnek. Ezenkívül a spanyol nyelvtudás sem elhanyagolandó.

Az egyenjogúság úgy kívánja, hogy egy lány is megszólaljon a fiúk mellett. A tapasztalat pedig azt, hogy csak egyet. Bementem tehát a dékáni irodába keresni egy nevet, címet és telefonszámot. Az objektív okok úgy hozták, hogy Székely Katalinnal csak a lakásán tudtam beszélgetni. Ez az objektív ok: egy tündéri 11 hónapos szőzi kislány volt.

A kis hölgy egész beszélgetésünk alatt arra törekedett, hogy leküzdje a gravitáció fejének emelgetésével, néha egész szép eredménnyel. A riportnál jelen volt a nagypapa is.

— Nem hiszem, hogy sokan ismernének, mondanál magadról néhány szót?

— 5 évig éltem Mongóliában. Ott egy évet egyetemre is jártam. A férjem még mindig kint van. Mongóliában oroszul tanultam, így is vizsgáztam, elég jól ment a tanulás, négyes felett volt az átlagom.

— Ennyivel nehezebb a pesti egyetem?

— Van egy Katalin nevű lányunk, akivel még nagyon sokat kell foglalkozni. Hét közben bölcsődében van, nem véletlen, hogy sokat betegeskedett, különösen novemberben és decemberben. Ez pont a vizsgaidőszakra esett. Most is meg van fáva, ezért vagyok vele itthon. Nem állítom, hogy ő az oka a sikertelen vizsgáimnak, de sok időmet elvette, ez biztos. A kéttestvér család sem egy közérzetjavító állapot.

Sok különbség van ám a mongol állami egyetem és a mi közgazdasági egyetemünk között — kapcsolódik a beszélgetésbe a papa. — Ott 7-8 nemzet tanul az egyetemen, és a külföldiekkel szemben elég elnézőek. A matematikát egész más rendszerben tanítják, mint itthon. Hogy áthidaljuk a különbséget, tanár foglalkozott külön

a lányommal, mégsem sikerült az átállás. Gazdaságtörténetből és földrajzból sok az ázsiai vonatkozású dolog. Az itthon tanulóknak ebben is sokkal több az előzetes ismeretük. Szerintem a bajokban az is közrejátszott, hogy a lányom itt is, ott is könnyen kerül be az egyetemre, nem kellett küzdenie érte. Amikor egy kicsit komolyabbá vált a helyzet, elbizonytalanodott — és veszített.

— Melyek voltak a konkrét tantárgyi problémák?

— Probléma az volt bőven. Csak pg.-ből és gazd.-törből kaptam kettest, a többi nem jött össze. Négy tárgyból pedig nem lehet utóvizsgázni. Ezek után két tanár is segít a felzárkózásban. A kis Kati is növeget már, én pedig nagyon szeretném elvégezni az egyetemet.

A lányomnak szilárd elhatározása, hogy tanul — veszi át a szót a papa — s fölünk telhetően segítjük. Tapasztalatom szerint azonban a diáktársai és a tanárai nem sokat tőrdönek vele. Amikor én jártam egyetemre, a közösség segítette a gyengébbeket, a lemaradottakat. Ma ilyen segítséget nem tapasztalunk. Mind ezek ellenére én bízom abban, hogy a lányom el fogja végezni az egyetemet.

Mindháromuknak kívánom, hogy úgy legyen.

Tolnai János

A makacs

„Nem vagyok igazán vállalkozó alkat” (?)

Új sorozatunkban néhány éve végzett, fiatal közgazdászok eddigi pályafutását mutatjuk be. A lehető legkülönbözőbb munkahelyeken dolgozó pályakezdeket keressük meg, így egyetemünk hallgatói talán árnyaltabb képet kaphatnak a jövő generációjáról. Munkatervünk hajdanán nagy közzétett diák-egyesítésre volt tervezve, de az egyetemen belül is megvalósult. Az első interjúalanyunk, Lakatos Géza (27 éves) 1981-ben végzett egyetemünkön. Az AIESEC Nemzeti Bizottságának cserefelelőse volt, pénzügy szakosként két felsőfokú nyelvvizsgát (angol, francia) is letett. A nemzetközi pénzügyi rendszerről írt TDK-dolgozatát az országos TDK-konferencián nyolcvanötödik helyezést ért el. Egy évig szakkollégista is volt. Az innovációt akadályozó társadalmi, gazdasági tényezőkkel foglalkozó diplomamunkáját viszont kettesre értékelték. Jelenleg a Minőségi Kör Gazdasági Társaság igazgatója.

készség-fejlesztő tréningen is részt vett.

Az INFO-t azért is tartotuk fontosnak, mert az egyetemen nem láttunk semmiféle visszajelzési rendszert arra, hogyan állják meg a vészteteket a helyükön, sőt még az is kérdéses volt számunkra, mit jelent az a fogalom, hogy „közgazdász.”

lehet ezeket bevezetni, hiszen Magyarországon ötlet van elég, csak kevés valósul meg ezekből.

Munkába állásuk szerencsém volt, mert addigra már eldöntöttem, hogy beindul ez a program, de azt már én készítettem elő, hogyan. Együtt tudtam fejlődni a bevezetés gyakorlatával. Abban is mázlim volt, hogy nagyon jó (és csak egy) főnököm volt, hagyott dolgozni, még az elvártnál többet is. Követlen munkaidőben elméleti koncepcióalkotásból kezdte a titkári munkáig mindent csináltam.

Egy éve dolgoztam a vállalatnál, amikor 1982-ben 12 napos gyűrlátogatás-sorozatban vettem részt a Minőségi Kör módszerének „szülőházában”, Japánban. Itt a legnagyobb eléményem az egész vállalatot érintő minőség szabályozás tanulmányozása volt. Japán a háborút követő években nagy mennyiségben, igen gyenge minőségű termékeket gyártott, manapság ugyanakkor a legjobb minőségű iparcikkekkel árasztja el a világpiacon. Japánban a minőségirányítási vezetési gyakorlatát vált. Többek között vállalat-szervezésükkel — ennek egyik technikája a Minőségi Kör — verték meg a világot.

Sokan azt mondták, hogy a Minőségi Kör csak Japánban, ahol az emberek életében igen fontos szerepet tölt be a vállalat, lehet sikeres. Ezt cáfolja az a tény, hogy 5-8 éve a Minőségi Kör az egyik legdivatosabb módszer Nyugat-Európában és az USA-ban is.

Magyarországon a bevezetés nehéz pontja nem a dolgozók, hanem a vezetők meggyőződése. Nálunk a „minőség” kategóriája megfoghatatlan, lejáratott szöveggé és nem piaci kényszerre vált. A Minőségi Kör bírálóknak abban igazuk van, hogy ez a megközelítés nem érinti a vállalat strukturális problémáit, „csak” javítja a működését. A Minőségi Kör valóban nem forradalmi, nem tömegmódszer, de nagyon hasznos eszközt jelenthet a piac változásaihoz alkalmazkodni akaró vállalatoknak.

A Medicornál 3 évig foglalkoztam a Minőségi Körökkel, sokat haladtam előre elfogadtatásában. 1984 októberében a Medicor, a Tungsram, a Rábatex és a KISZ KB megalapította a Minőségi Kör Gt-t,

melynek igazgatója lettem. Egyelőre összesen négyen dolgozunk itt, én vagyok a legidősebb. A Gt-ben már honosítjuk az eredeti oktatási anyagokat, messze nagyobb az érdeklődés annál, mint amit most ki tudunk elégíteni.

Egy éve szervezéstechnikai demonstrációs táblát készítettünk — alapítottam. Egyelőre csak mi gyártjuk ezt Magyarországon. A demonstrációs tábla tulajdonképp egy papírív állvány, amit értekezleteken, oktatásokon használunk (Flip Chart). Mikor elkezdjük a gyártást, senki sem gondolja, hogy lesz rá igény, pedig ilyen egyszerű segédeszközzel jól lehet összpontosítani a csoport figyelmét. Demonstrációs táblát azóta már 60 cég — köztük a legnagyobb szállalodák is — vásárolt tőlünk.

A gmk esetében is az volt a legfőbb tanulság számomra, ami az AIESEC-ben, vagy a Medicornál. A kezdeteknél környezetemben szinte senki sem hitt munkám értelmében, de kis makacssággal be tudtam bizonyítani ennek ellenkezőjét. Látszólag felesleges befektetett energiák hosszabb távon eddig mindig megtérültek (érdekes alkotómunka, önállóság, utazás stb.). Egyetemistaként csupa negatív információt kaptam a feletem végzőktől — a többség családostól vált a pályakezdés során. Az igaz, hogy nagyon sok munkahelyen nincs igény kreatív alkotómunkára, de ugyanakkor egy sor gazdasági társaságnál, vállalatnál stb. éppen erre lenne szükség.

Azt kérdezted, hogyan alakult ki bennem a munkacenterikus értékrendszer? Szüleimtől „örököltem”, ők pedig nagyszüleimtől. Családunknak az egyes történelmi sorsfordulók után többször kellett mindent újrakezdenie. Ezért él-bennünk ez a megszállottság, talán már körosan is. Bár nagyon élvezem a munkámat, de egy kicsit egyoldalúan élek. A „robot” kényszerre válhat. Nem vagyok igazán vállalkozó alkat, eredményeim mögött sok befektetett energia rejlik. Ritkán marad időm olvasni, művelődni, szórakozni, síelni. Munkám során sok sikerélményt szerezek, de ezeket nincs időm megélni, mert máris jön a következő cél, feladat.

(Utóirat: Géza jelenleg — kedvezményesen — egy ismerőse kis lakásában lakik, egy lebontásra ítélt házért küzd. Tervét, a lerobant épület felújítását, természetesen mindenki hülyeségnek tartja...)

Filmgyártók

A Közgáz Amatőrfilm Stúdió 1983 őszén alakult meg. Mi történt azóta? — kérdezte Czabán Györgytől és Kövesdy Gáborától, a stúdió alapító tagjaitól.

Cz. Gy.: Kezdetben filmrendezőket — köztük Peternák Miklóst, Szirtes András — hívtunk meg, hogy tartsanak elméleti, gyakorlati előadásokat, illetve mi is felkészültünk egyes témákból. Klasszikus némafilmeket, BBS-műveket is vetítettünk, ezeket részletesen elemeztük. Később már elkészülték az első tekercsek, filmek. Most már a fő hangsúly a gyakorlati munkán — vágástechnikán, hangosításon — van.

Tavaly novemberben szép sikert értek el az FMH-ban megrendezett Budapesti Amatőrfilm Szemlén!

Cz. Gy.: Kövesdy Gábor Szertertás című műve második díjat, az én Berlin című munkám különdíjat kapott. A Szertertás Hajnóczy Péter egyik novellája alapján készült, a Berlin pedig a kettészórt város skizofrén állapotát mutatja be. Elyntertük ezenkívül — a Kőbányai Filmklubbal megosztva — a Legjobb Amatőrfilm Stúdió díját is. Megjegyzem, hogy Kőbányán a stúdió már 10 éve működik és hetven filmből 22-vel szerepeltek a fesztiválon.

A már említett díjnyertes filmekben kívül hány filmet forgattok eddig összesen?

K. G.: Nekem és Gyurinak még egy munkája már elkészült, ezekkel is szerepeltünk a fesztiválon. A stúdió többi tagjának még öt filmje áll befejezés előtt. A filmeket márciusban bemutatjuk az egyetemen, s szeretnénk sikeresen szerepelni tavasszal a Főiskolai és Egyetemi, illetve az Országos Amatőrfilm Fesztiválon is.

Hogyan készül egy film, vannak-e alkotói teamek?

Cz. Gy.: Kétféleképpen készíthet valaki nálunk filmet: vagy ötlettel, kész forgatókönyvvel és ehhez kap filmet, kamerát, állványt stb.; vagy úgy, hogy amikor már elkészült a műszer (a vágás előtti nyersanyag), akkor eldöntjük, hogy felvállalja-e a Stúdió. Ha igen, akkor utólag kifizetjük a nyersanyag árát.

K. G.: Mindenki maga forgat, de a többiek kontrollálja nagyon fontos a műszer megtekintésénél. Nincsenek a stúdióknak hagyományos értelemben vett vezetői, érdemi döntésnél mindenki véleménye egyforma súlyal számít.

Kik a filmstúdió mecénásai?

Cz. Gy.: Az Induláskor a Művelődési Minisztérium köznevelési alapjától 110 ezer forintot kaptunk, ebből vetített kamerákat, felszerelést, filmet. Ez az összeg mostanra már el is fogyott. Az egyetem köznevelési titkársága évi 10 ezer forinttal támogat bennünket. Ez évi négy film nyersanyagához elegendő, de a járulékos költségeket (ragasztó, villanykörté stb.) nem fedezi. A Közgáz Filmklub csak a nyersanyagot, de például az előhívást nem fizeti. A takarékoság mindenki saját anyagi érdeke.

K. G.: Jelenleg öt 8 mm-es kameránk van, de a tanulás szempontjából nagy szükségünk lenne egy videoberekre is. Ha lenne videónk, a felvett anyagot rögtön vissza tudnánk játszani, és nem kellene hetekig várni az előhívásra. A video hiánya egy csomó érdekes kísérlet lehetőségét is kizárja.

Törekedtek-e valamilyen egységes stílusra?

K. G.: Szerintem éppen ez az amatőr-film-stúdiók fő hibája. Vannak olyan műhelyek, ahol csak dokumentumfilmek készülnek, másból például csak az elidegeneltségi kérdéskörrel foglalkoznak. Mi éppen a műfaji sokszínűsége törekszünk. Munkáink között van dokumentumfilm, játékfilm, kísérleti avantgárd, illetve az egyes művek között előfordul a műfaji átfedés is. Úgy érzem, az a természetes, ha mindenfelől próbálkozunk.

Hányan dolgoztok jelenleg, várjátok-e az új tagok jelentkezését?

Cz. Gy.: Harminc fővel indultunk körülbelül egy éve. Sokan lemorzsolódtak egy-két hét, pár hónap után, de közben új érdeklődők is jelentkeztek. Jelenleg körülbelül tízen alkotjuk a csoport aktív magját. Természetesen mindenki nyugodtan megkereshet, és minden páros hétfőn este 7 órától megtalál bennünket a Veres Pálné utcai oktatási épület földszintjén.

R. L.

Mi történik az oktatástechnikai bázisban?

NAPJAINKBAN A HALLGATÓK az előadásokon kívül a legkorszerűbb eszközök segítségével kaphják a tudományos ismeretanyagot, az órakon viszont maradt továbbra is a tanár előadása, mint az ismeretszerzés fő — bár nem egyetlen — forrása. Szükség van tehát az iskolákon belül olyan új eszközökre — s új módszerekre —, amelyek az események szemléletes bemutatását szolgálják. Ezeket az eszközöket nevezzük audio-vizuális eszközöknek. Jelentőségüket már az 1972-es oktatáspolitikai párhuzarózat is felismerte és körvonalazta. Tanáraink döntő többsége is elfogadta azt a szemléletet, hogy a korszerű oktatás feltételezi az oktatástechnikai eszközök és a hozzá kapcsolódó új módszerek hatékony felhasználását.

A Veres Pálné utcai oktatástechnikai bázis 1982-ben történt beindításával lehetővé vált egyetemünkön az eddig szétszórtan jelentkező oktatástechnikai feladatok észszerű centralizálása, az audio-vizuális technikák, szakcsere feltételek melletti használatának biztosítása, a különböző információhordozó anyagok „házi” készítése, oktatóink szakanyagokkal való ellátása.

A BÁZIS KÉT FUNKCIONÁLIS EGYSÉGET tartalmaz: előadótermet és gyakorlótermet, amelyekhez még a működéshez szükséges kiszolgáló helyiségek csatlakoznak. Az igények egyre növekvő tendenciája miatt — megfelelő átalakítással — a laborhelyiséget is alkalmassá tettük kisebb létszámú csoportok fogadására. Mindezt úgy sikerült megvalósítani, hogy nem befolyásolta a kisterem alapvető funkcióit — gyakorlatok, eszközök előkészítése, média-gyártás — viszont tehermentesítette a nagytermet úgy, hogy nem kellett igényeket elutasítani. Míg az 1982/83-as tanév első félévében 3, a másodikban 7, addig 1983/84-ben 11 tanszék 20, illetve 9 tanszék 24 oktatója tartott előadást a bázis termeiben.

Az oktatástechnikai eszközök használata terén az írás-vevítő áll az élen. Bár nem az írásvevítőt kell a legfontosabb oktatási eszköznek tekinteni (Beszámoló a rektori tanácsülésről; Közgazdász 1984/2. sz. 5. o.), nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy mint a legegyszerűbb technikai segédeszköz — kezelhetőség, anyagkészítés, mobilitás, s nem utolsósorban elterjedt volta miatt — kiinduló alapját képezheti az oktatói

Ismerkedés a vetítővel

audio-vizuális eszközhasználat és anyagkészítés kialakulásának és elterjedésének. Az órák közel 40 százalékán az írásvevítő mellett valamilyen más eszközt is alkalmaztak az előadók. Az elmúlt tanévben a saját anyagok vetítése mellett 118 filmet és 12 darab videokazettát kölcsönöztek külső cégektől.

A VIDEOBERENDEZÉSEK használata egyre inkább elő-

terbe kerül, az idei tanév első félévében elérte az összes órászám tíz százalékát. A külső cégektől való kölcsönzés mellett, saját videotéka kialakítására törekszünk. Gyarapítottuk az állományt a vásárlás mellett kazettamásolás (pl. nyelvi anyagok), és tv-ből történt rögzítés (pl. Beszédművelés, TV-Basic) útján, illetve előadások felvételével, (pl. A pedagógiai kutatások módszertana). Jelenleg mint-

egy 30 óras vetítési idővel rendelkezünk.

Az oktatástechnikai anyagok gyártása terén a nehézségek ellenére (jelen pillanatban) ki tudjuk elégíteni az igényeket. A legnagyobb gond a „nagyüzemi” föliagyártás kérdése, mivel a bázisnak nincs erre speciális gépe. A diáképek készítése az Országos Oktatástechnikai Központ keresztül — az egyetemünkkel kötött együttműködési szerződés értelmében — rendezett. Korlátozott mértékben — a bázison tartott előadásokhoz — a fénymásolási igényeket is kielégítjük.

A bázis különleges hangsúlyt helyez a tanárszakosok didaktikai gyakorlatsorozatára.

AZ IDEI TANÉVTŐL kezdve új szolgáltatásként olyan kis számítógépparkot üzemeltetünk, amelyet a hallgatók az előadásokon, gyakorlatokon kívül használhatnak. Jelenleg 2 géppel rendelkezünk: 1 db ABC 80-ossal és 1 db HTZ 1080 Z-vel. A kezdeti szakaszban egyelőre kb. 30 tanárszakos számára nyílt gyakorlati lehetőség. Szeretnénk azonban kibővíteni a kört, s ehhez örömmel vennénk a tanszék-ek segítségét, akár egy-egy feleslegessé vált számítógép átadásával, vagy különböző programok rendelkezésre bocsátásával.

Az oktatástechnikai bázis ad otthont az újonnan szer-

vezett Didaktikai Klub összejöveteleinek is, melynek fő célkitűzése az audio-vizuális oktatási módszerek mind szélesebb elterjesztése egyetemünk oktatói körében. Ennek érdekében rendszeres időközönként tájékoztatókat, bemutatókat tart eddigi eredményeiről, gondjainkról, feladatainkról.

Az oktatástechnikai fejlesztés újabb állomása a központi épület III–IV-es előadójához telepített kiszolgáló helyiség megnyitása volt. Itt is — bár kötöttebb formában (pl. a terembeosztás központilag készül, csak egyes információhordozó anyagok gyártására képes) — sok hasznos segítséget kaphatnak az audio-vizuális technikát alkalmazó, használó oktatók, ill. bármely más érdeklődő. Az idei tanévtől kezdődően bekapcsolódtak az oktatók a Kinizsi utcai szaktantermek is, így a jelentkező igényeket maradéktalanul ki tudjuk elégíteni.

A fő cél azonban az, hogy felkészítsük az oktatókat a rekonstrukció követő időszakra, ill. olyan korszerűen felszerelt audio-vizuális teremhálózatot kialakítani, amely a megfelelő technikai apparátussal és személyi feltételekkel képes a vele szemben támasztott követelményeknek, az egyre magasabb oktatási elvárásoknak megfelelni.

Szilágyi Gábor
oktatástechnikai bázis

„Liska elvtárs kutasson...”(?)

(Folytatás az 1. oldalról.)

amiről papír van, papíra viszont csak annak lehet, aki vagy ami hivatalosan elfogadott. Szóval nem lehet megoldani, hogy ami eddig nem volt, az legyen, még akkor se lehet, ha már évek óta működő do-

A Vállalkozáskutató Csoportnak mind a mai napig nincs semmiféle hivatalos alapítólevele. Kérdzhetné persze, hogy miért nem szereztük be. Azért, mert egyszerűen nincs kinek feltenni azt a kérdést, hogy kell-e vállalkozáskutatás, mint alapoktatás. Nincs minisztérium, nincs tanszék, nincs tanács, nincs senki, aki magára vállalná a triviális választ erre a kérdésre. Az egyetlen megoldott kérdés az ügyben az, hogy én nem halok éhen. A hetvenes évek végén ugyanis az akkori kulturális miniszter valami csoda folytán státust adott nekem a közgazdasági egyetem...

— Ön tehát az egyetem oktatója? Melyik tanszéken?

— Azt nem tudom. Egy biztos csak:

fizetésnapon oda hiába megyek, ahol előző hónapban felvettem a pénzem, mert ott biztosan nincs. Kész talány, éppen hol kapom meg, az utóbbi időkben a rektoriban jutottam hozzá.

Tudományos főmunkatársnak vettek fel, 8000 forinttal, ami annak idején nagy pénz volt. Úgy hallottam, okozott is ez némi meglepetést, mire valaki azzal nyugtatta a kedélyeket, hogy az infláció majd elmosa a feszültséget. Hát ez teljesen bevált, sőt ma már a legmagasabbra a legalacsonyabban fizetett öregek közé kerültem. Mindenesetre volt akkoriban egy sokk a levegőben, hogy hátha igazam volt a világi árrakkal, meg egyebekkel kapcsolatban, és szinte rehabilitációnak volt tekinthető, hogy hosszú harc eredményeként engem is beengedtek a közgazdasági egyetemre. Akkor csodát azonban senki sem tudott tenni, hogy a munkámhoz a szervezeti kereteket, a helyiséget, a kiszolgáló apparátust, a kutatói státuszokat is megteremtse.

Kaptunk ugyan pénzt az Akadémiaól, de az előmozdítás volt, olyan, amilyet egy már működő, infrastrukturális rendezett, alapellátással biztosított egység kap bizonyos téma kutatására. Célmozdítás tehát kaptunk, de amit támogattak, az hivatalosan nem létezett, s nem létezik azóta sem. — Mégiscsak kellett lennie valamiféle bizakodásnak, elismerésnek, optimista hangulatnak a kutatásnak illetően, hisz enélkül aligha került volna ide...

— Szerencsére pesszimista hangulat volt! Mindenki érezte, hogy a gazdaságban baj van, és az a felismerés is megszületett, hogy valamit csinálni kéne. Ez az útkeresés teremtett nekem is némi lehetőséget. Aztán ez a hangulat megváltozott — ha nem is hurráoptimizmussá, de mindenképpen — optimizmussá, amit arra alapoztak, hogy mi megússzuk a válságot. Óriási fegyvertényként került a köz tudatba, hogy az országban nem kellett fizetéseket csökkenteni, hogy a rendszer valamelyes rugalmasságról is tanúbizonyságot tett azzal, hogy amikor az importkorlátozások botrányai fenyegettek, nem volt mosópor, meg más ilyesmi, akkor hajlandó volt a legirritálóbb intézkedéseket korrigálni, s ezzel elejét vette a hiányok rendszeres növekedésének. És ez nem semmi, ezt szeretném hozzátenni. Az emiatti lelkesültség hangulatában azonban semmi sem történt azért, hogy átgondoljam, érdemibb mechanizmus feltételei alakuljanak ki komolyabb reformmal ma sem dicsekedhetünk, sőt az optimizmus ennek ellenérdekeltséget teremtett.

Növekedett ugyanis a félelem, hogy ezt a kicsit, amit már elértünk, ne veszélyeztessük, ne legyünk túlzottan kísérletezők. Akkorától mindenhol olyan cikkeket lehetett olvasni, hogy megalapozatlan kísérletek nem lehet csinálni, az emberek nem fehérek. Erre mondom én azt, hogy a jelenlegi nemeselekvés maga az állam-polgárok jövőjével való mindennél kockázatosabb kísérletezés.

Ezzel a gondolkodásmóddal szoros összefüggésben van, belőle egyenesen következnek az a tény, hogy végül mind az egyetemen, mind az Akadémián mellékes, nem rájuk tartozó dolgoknak tartják a kutatásainkat, s az egész nem aktuális számukra.

— Milyen szerepet játszottak a kutatócsoport és az ön további sorsában az egyetemen az idő tájt megtartott nyilvános viták?

— Ha én óvatos politikus vagyok, akkor magam állítom le a vitákat, sőt, el se kezdjük őket. Az még nem lett volna baj, ha zárt ajtók mögött a szűk szakma vitákozik, azt lehet. De azt a „bűnt”,

nem lett volna szabad elkövetni, hogy a fiatalokat, a közgazdászhallgatókat beengedjük a vitákra! Szeretném rögtön hozzátenni, nem bántam meg, hogy a nyilvános viták mellett döntöttünk, ma is az a véleményem, hogy ezt az áttörést meg kellett kísérelni! Nem hiszem, hogy a tudomány elzárható bárki elől is, mint egy klerikális szentély! Ezt a

dogmatizmust én elfogadhatatlannak tartom, és nem tudománypolitika, hanem klerikális maradás, és ebben a magyar tudománypolitikának önkritikát kell gyakorolnia! Természetes, hogy ami új, igazgalmos, az érdeklíti a fiatalokat, én is ilyenfajta vitákra jártam egyetemista koromban. Emlékszem, milyen élmény volt számomra, amikor egyszer Karácsony Sándor, arra a kérdésre: Politizálhat-e a diák? azt válaszolta: Olyan ez, mintha azt kérdeznék, ugathat-e a kutya. Nyilván maga se hiszi el, milyen óriási jelentőségű volt ez akkor.

Szerintem a tudomány nem lehet zárt, dogmatikus, arisztokratikus, hiszen azokban a kérdésekben, amikre nem tudjuk a választ, nincsenek szakértők és nincsenek pancsersek; mindenki tehet valamit a továbblépésért. Ha rajtam múlik, száz és száz ilyen viták fogok rendezni szerte az országban, míg végül nevetés árnyva lesz, hogy mindenhol vitákoznak majd a közgazdasági dolgokról, csak épp az egyetemen nem.

Ez harc, olyan, amiben az ember nem engedhet. Makacsul kitarok a véleményem mellett: ha nem tudunk értelmes diákokkal a tudomány dilemmáiról vitakozni — a nem tudomokat is beleértve —, akkor oktatás helyett csak dogmatikus, klerikális ideológia folyhat az egyetemen. De tágabb értelemben tarthatatlan a „vakulj, parasz”-elv, ami szerint az alapvető dilemmák csak a tömegkommunikáció színvonalán jutnak a lakossághoz. Aki azt hiszi, hogy ez így maradhat... — nos, hadd helyettesítsem — a szövegben most először, de nem utoljára — Liska Tibor itt következő mondatát azzal, hogy szerinte ez így nem maradhat.

— Százan és százan jöttek el annak idején ezekre a különös hangulatú, vonzó légkörű vitákra. Meglepte őnt ez a nagy érdeklődés, vagy csak igazolta várakozását?

— Bizonyos mértékig meglepett. Mint ahogy az is meglep, ha pikánsan érdekesnek tartják azokat a dolgokat, amiket fók. Nem értem, mi abban a csodálnivaló, hogy leírom, amit látok. Leírom, egy olyan országban, ahol már nem a legdogmatikusabb állítások létrehozása favorizált. Ahol a politika túl van már a legnehezebb, legsötétebb szakaszán. Igaz, még mindig érvényes, hogy mind tisztában látunk ugyan, de nem valljuk be — amit látunk, mert hátha baj lesz belőle. Furcsa ez a fölösleges óvatosság. De miért kéne nekem nem merni, mondja meg. Mit veszíthetek?

En nem vívmánynak, hanem természetnek tartom, hogy ma az ember legalább olyan szabadon beszéljen vagy gondolkodjon, mint én. Furcsa, hogy az embert körülölel valami misztikum, hogy ő a csodálatos igazmondó... — Érti tényleg, hogy mitóza van?

— Igen. Tudom. És zavar, nem egészen értem az egészet. Semmi csodálnivaló nem találók a pályafutásomban. Egész életemben olyasmivel foglalkoztam, ami a maga idejében tabu volt. Korábban a világi árrák, a hatékony gazdálkodást középpontba állító gazdaságossági számitások és mechanizmusok voltak elfogadhatatlan fölvetések, most a vállalkozás és a szocializmus tulajdon szerinti és nemcsak magartatási összekapcsolása a nem legalizált gyanús próbálkozás. Ebben az értelemben a tudomány alvilágához tartozom, én vagyok a haza legutolsó közgazdásza. Azt állítom, hogy az elméleti alapokat is lényegesen változtatni, továbbbívó alapoktatás és alapoktatási kísérletezés, publikálás, nyílt viták stb. is elkerülhetetlenül szükségesek. Tehát nemcsak olyan, egyébként hasznos, kompromisszumos kísérletezgetés kell, amely gondosan megkerüli a rázós lényeges kérdéseket. Amit írtam munkásságom során, azt mind magam fejezem föl, de erre nem vagyok büszke, ez nem valami különös találat eredménye, hanem inkább a műveltség-gemből kővetkezik. Amikor első írásaimat megmutattam Nagy Tamásnak, kiderült, hogy egy csomó dolgot Ricardo, meg mások már leírtak. Honnan tudtam volna? Ipar szakon nem tanították, és vitákon sem firtünk hozzá. A konvertibilitásról, a szabad pénzpiacról rendezett viták során egy itt tanuló nyugatnémet srác figyelmeztetett; nem igaz, hogy ezzel senki sem foglalkozott, hiszen Hayek, meg Friedmann már írt ilyesmit. Akkor így keztem gyorsan utánanézni, amennyire lehetett, angolul olvashattam a könyveiket, vagy csak kézira-

tos fordítás részeként, mert persze a tudomány szentségéhez is hozzá tartozik, hogy róluk a magyar könyvkiadás nem vesz tudomást. Átérnek rajtuk, tehát nincsenek, akár csak a vállalkozáskutatás. Elolvastam, amit tudtam, s akkor már boldog lehettem, hogy lám, már nem százötven éve ismert dolgokat fedezek föl, hanem csak néhány évtizeddel előztieket.

Most az igaz, hogy lehet Hayek, Friedmannat meghaladni, de ebben a pusztán okoskodás nem segít. Ahhoz gyakorlat kell, viták, kísérletek, mégpedig legálisan segített, nem pedig ilyen „becsúszó szereléssel” összejött kísérletek. Különböz, ezek hán-ján hogyan derítse ki, hogy mi működik és mi a hülyeség?

És látja, ezért fontosak a viták, hogy legalább azt lehessen ismerni, amit már tudunk. Van elég fölfedező, a mostani gyerekeknek ne a triviális igazságok kelljen újra kitalálniuk! Minden vitában a kaderszerzés, fejvadászat is volt: kitermelte, hogy ki fej és ki csak írás. Előbukkantak azok a tézisezők, kísérletező koponyák, akikkel úgy tűnt, folytatni lehet majd a munkát. Fialatok, diákok tettek fontos dolgokat a gondolatlanokhoz, nagy élmény volt látnom, mennyire megértettek, és milyen vonzónak találták a gondolataimat, eredményeimet.

Aztán mindenféle híresztelések kaptak lábra a vitákkal kapcsolatban, hogy happenin-geket, meg show-műsort rendezünk, aki ott volt, az persze tudja, hogy ez az abszolút vakok véleménye volt. Csak e politikai vakságnak nem tűnt föl, hogy itt valóságos alapproblémák megoldási lehetőségeit feszegettük és épp ez tette izgalmasan vonzó show-ká az egyébként megoly kezdetlegesen rendezett vitáinkat is. Szóval világossá vált, hogy ilyen vitákat nem lehet többé csinálni. A dolog lényegéhez tartozik, hogy ilyen tartalmú elvi álláspont, levél, vagy más hasonló mind a mai napig sincs, ezt senki nem vállalja magára.

Akkoriban járt itt meghívás Norman Macrae, az Economist főszerkesztőhelyettese, előadást is tartott — ami nagy vívmány volt. Nos, ő akkor azt mondta, hogy én ettől az egészsztl infarktust fogok kapni, persze nem hittem el neki, amikor mondta. Pedig bevált, a jóslata, csak annyit tévedett, hogy nem egy, hanem két infarktust lett belőle. A kutatás szempontjából ez nem jelentős, a gyerekek folytatják, vitték volna tovább, de az ellenérdekek hatékonyan fölsorakoztak, és egyre keményebb viszonyok alakultak ki.

Kiderült, hogy legyenek bármilyen világosak is a föllesmerések, a dolgokat az én stílusomnál bizonytalanságban állók megfogalmazni, az éri buncuzásokat nem illik terelnie, valahol a modellezés körü-

Végül is nincs új a nap alatt. Nézz meg Samuelson Közgazdaságtanának első kiadását, ott még ő is a tudomány alvilágába tartozóként kezeli Marxot, mert kizsákmányolásra, meg ilyesmiről olyan tisztán nem illik írni, mint Marx tette. Pedig Marx nem pikáns megjegyzéseket tett a gonosz tőkésre, hanem objektíven leírta azt a mechanizmust, amiben privilégiumok birtokosainak kezében van a társadalmi újratermelés egész feltételrendszere, olyanok kezében, akik pedig épp privilégiumaik miatt nem kényserülnek arra, hogy mind hatékonyabban gazdálkodjanak velük. Marx alapvető élményem ebben a vonatkozásban. És ide tartozik, hogy az ilyenféle fölvetések ma — úgy látszik — épp úgy sértik az etikettet, mint akkoriban.

— Milyen következményekkel járt ez az ön számára? Működik most a kutatócsoport egyáltalán?

— A csoport létezik, a hittem, hogy a vállalkozáskutatás kell, erősebb, mint valaha. S ehhez az ilyen levelek is nagyon hasznosak, mint amelyet az előbb mutattam. Hasznosak, mert ellenkezőjük erői ad, szenvedélyességük pedig erősnek tételez bennünket.

A működésünk hétköznapi dolog azonban bizonyultabbak. Ez ügyben végigvitakoztam az egész általam elérhető tudománypolitikai frontot: az elvi be nem avatkozás és a pénzügyi ellenelvetítés párhuzamával találkoztam...

— Ha meggondolom, hogy ön a hatvanas évek végi izgalmas társadalmi-kulturális filmekben megismerő közgazdászoktatást látott...

— Látja, kicsoda óriási fejlődést értem el ahhoz képest? Akkor csak azokban a filmekben képviselhettem az álláspontomat, azóta pedig kicsoda vitákat tartottunk!

Jó érzés azokra a filmekre, a Falakra, a Kötésre, meg a többire gondolni. Eszembe jut, hogy legalább azokban a módok volt néhány gondolatot elmondani. Most arra bízatom Kovács András, hogy a mai embereket foglalkozzon a „Vörös grófnő” helyett és csináljon filmet a vállalkozáskutatásról. A szituáció igazán drámai; magánemberként mindenkinek tudnia, és elismeri, hogy erre szükség van, de nincs aki hivatalosan ki merné mondani, hogy ezt is lehet.

Én ennyit kérek öszintén szólván. De ne úgy, ahogy az eddigi taktika szót: „Liska elvtárs kutasson, de az isten szerelmére, ne nálunk!” Ez mostanra úgy változott, hogy: „Liska elvtárs kutasson, itt a két szoba, de az isten szerelmére ne kérjen pénzt, ne akarjon vitákat, kísérleteket, amit írt, azt ne akarja annyira kiadni, a vállalkozáskutatási lap tervét pedig próbálja elfelejtetni, és dolgozzon egyedül...”

Molnár Gabriella

A pártdemokrácia követendő példa legyen

Beszélgetés Szarvas László pb-titkárral

Szarvas Lászlót, a tudományos szocializmus tanszék docensét választotta a pártértekezlet pártbizottsági titkárrá. Nem tekintjük új embernek ebben a tisztségben, hiszen korábban csaknem 7 évig volt az egyetem vb-titkára. A személyét körülvevő megbecsülés, elismerés — amelyet mint titkár, majd mint vb-tag munkájával érdemelt ki — emelte két és fél év után újra a pb-titkári posztra.

Az eligazítás és az eligazítás első perceit szakítottuk félbe, egy rövid interjúért kérve tőle.

— Milyen elgondolások vezették, hogy két és fél év után újra vállalta az egyetemi párttitkárságot?

— Hogy újra vállaltam a jelölést, abban több mozzanat is szerepet játszott: vállaltam, mert javasoltak, hívtak, biztattak. Így választottam azoknak, akik a mostani káderezésben számítottak rám.

Vállaltam azért, mert most valamivel kisebb szakmai terhek nehezédnek rám, mint korábban. Ugyanis, az elmúlt két és fél évben sok mindent pótoltam a szakmában és elkészült a kandidátusi disszertációm is. S végül vállaltam, mert az eddigieknél kedvezőbbnek tűnnek a feltételek, a külső kapcsolatok szempontjából is.

A kerületi szintű pártbizottság munkájának szervezése mindenképpen erőt, képességet egyaránt próbára tevő feladat.

— Mire helyezte a fő hangsúlyt az elkövetkező időszakban a pártmunkában?

— Mint ismeretes, a politikai munkában a legfontosabb feladatokat, a követendő irányvonalat vezető fórumok és testületek alakítják ki. Ez most is így lesz (van). A legfőbb eligazítást megadja majd az MSZMP XIII. kongresszusa, az egyetemi pártbizottság teendőit körvonalazza pártértekezletünk. Személyesen ezen útmutatások szellemében kívánok dolgozni.

A megengedhető egyéni hangsúlyokat az elmúlt évek tapasztalatai alapján a következőkben fogalmazhatnám meg: befolyásunk, hatásunk növelése (egyetemen kívül),

belső munkánk színvonalának, fegyelmének és ezzel együtt eredményességének javítása, s ehhez szorosan kapcsolódva a párt vezető, kezdeményező, „motor” szerepének erősítése, s az, hogy a pártdemokrácia a szocialista demokrácia példájává váljon az egyetemünkön.

Egy-két mondatot bővebben: Úgy gondolom, saját munkánk és az egyetem jól felfogott érdeke is megköveteli, hogy hangsúlyosan hallassuk hangunkat társadalmi környezeti viszonyaink alakításában. Ehhez tartozóknak érzem az országos gazdaságpolitikai, ideológiai, kulturális stb. kérdésekben felkészültségünknek megfelelő színvonalú véleménynyilvánításunkat, elemzéseinket, a meghozott döntések képviselését és végrehajtásának elősegítését, de az egyetem gondjainak, külső meghatározottságból követke-

ző problémáinak következetes képviselését, feltételeink javításának szorgalmazását is.

Ehhez az aranyfedezet szakmai munkánk színvonalasabb ellátása. E bonyolult komplexumból önkényesen ragadom ki az oktatói igényességet és fegyelmet, a tananyagfejlesztést és a módszertani megújuló készséget — összességében a koncepciózus egyetemfejlesztést.

S az lenne a jó, ha eközben az egyéni törekvéseket a közös alkotás sikerei erősítenék, s erősödne az egyetemünkhöz tartozás kissé gyengülő érzése.

A párt kezdeményező szerepéről, úgy vélem, akkor beszélhetünk némiképp elégedetebben, ha minden fontos kérdésben és minden munkahelyen a pártszervek az új, a szakmai-politikai előrehaladást szolgáló vélemények felszínrehozói és szorgalmazói lesznek, ha nyíltan vállalják az összeütközéseket a konzervativizmussal, a rossz beidegződésekkel szemben.

S ahhoz, hogy eldönthessük, hogy az új valóban előrevivő-e, hogy a megszokás nem rossz értékek megmentője-e, szükséges a nyílt, tiszta fogalmakkal és célokkal folyó eszmecsere, vita, továbbá a vita eredményeképpen kialakuló közös vélemények meggyőző és személyes képviselése, a párttagok példamutatása. Vita, felelősség, nyilvánosság, kiállítás: mind a demokrácia követelményrendszerébe tartoznak. Szeretném, ha a pártdemokrácia hozzájárulna belső érdek- és politikai viszonyaink részletesebb feltáráshoz, s a közös érdekekhez kapcsolódó közös cselekvés kimunkálásához.

— Milyennek tartja az új pártvégrehajtóbizottságot összerúgott, tapasztaltság, kor tekintetében?

— Érezhető fiatalítás ment végbe az egyetem párttestületében. Ez a választás politikai tapasztalat szempontjából esetleg kedvezőtlenebb, de biztató lehet a későbbiekre nézve munkaképesség, tenniakarat szempontjából. Jelenlegi feladatunk ennek a gárdának az összekovácsolása, egymás megismerése és a közös fellépés megalapozása.

A párt-végrehajtóbizottsági tagok is nagyrészt új emberek, többféle egyéniségek. Itt is fiatalítás történt. Szakmailag is több színű, sokkal jobban képviseli az egyetem struktúráját, mint a korábbi végrehajtó bizottság. Bár csak három régi tag maradt a vb-ben, mégsem teljesen tapasztalatlanok az újak, hiszen korábban alapszervezeti, állami, KISZ-funkciókat láttak el, s így elég tapasztalattal rendelkeznek a feladatok megoldásához.

Ez a nagyarányú csere némiképpen megnehezíti a kontinuitást, de megkönnyíti a hátráltató megszokások, a rutintevékenységek elhagyását. Azt hiszem, jelentős tartalék van ebben a csapatban. Zökkenőket eredményezhet az összeszokottság hiánya a munkában, ugyanakkor egymást formálva megalapozott kollektívává válhatnak. A vb-tagokat a bizalom emelte a pozíciójukba, ugyanakkor a feladatért tenni akarással vállalták megbízatásukat, és ha a pártbizottság támogatja, segíti a vb-t, türelmet ad neki, jóindulattal bírálja, s ha érdemes, dicséri munkáját, ösztönzi azt, akkor ez a vb is minden bizonytalanság nélkül megoldja feladatát.

— Személy szerint, ön mit fog másként csinálni, mint korábban?

— Sok mindent, mert más jellegűek a feladatok, mert más a helyzet, mások az emberek és ugyanazt a dolgot is

másként kell ma már csinálni, mint korábban. Többek között három dolgot tartok szükségesnek változtatni. Szeretném a pártbizottságot, mint testületet és a tagokat egyenként is sokkal intenzívebben foglalkoztatni az egyetemi politikai munkában. Elősegíteni a pb felelősségét, kiállítását, közéletet formáló szerepét, nemcsak a feladatok kijelölésében, hanem azok eredményes megoldásában is. Szeretném még jobban megismerni az egyetemet, noha nagyjából korábban is ismertem. Sokfelé járva az egyetemen közvetlen benyomásokat szeretnék szerezni a különböző régiókról, tanszökekről, munkahelyekről, ami nagyon időigényes, de a politikai munkához elengedhetetlenül hozzátartozik. S végül, de nem utolsósorban a hallgatókkal való találkozást szeretném gyakoribbá tenni. A hallgatókkal való oktatási és azon kívüli kapcsolatomban olyan tökéletet, amelynek birtokában nagy-mellfogást, tévedést nehezen követhetek el.

— Miután a szervezeti élet jelentős részben a pártbizottsági, végrehajtó bizottsági, titkári értekezleteken zajlik, milyen hosszú értekezleteket tart eredményesnek?

— Abszolút értelemben nem lehet a helyes időtartamot meghatározni. Hosszú, tartalmas taggyűléseket, pártcsoporthoz tartozó és nagyon rövid értekezleteket szeretnék. Ahol érdemi munka folyik, ott nem szabad sajnálni az időt, viszont ahol csak formális munka, értelmetlen az együtt-lét, ott racionálisan le kell rövidíteni. Az előkészítésre, a szükséges egyeztetésre, a döntés kialakítására a mainál több időt kell fordítani, a végrehajtáshoz pedig, amennyit kell.

Ha az eddig szokásos értekezletek harminc-nyolcvan százalékát le lehetne faragni, vagy ritkítani a számukat, az is rövidítené az értekezletek fordított időt. Ebből is kide-

rül, hogy általában a rövid, célra törő értekezletek híve vagyok. de úgy nem szabad rövidíteni, hogy azzal a lényeges vélemények nyilvánításának lehetőségét kurtítsuk meg, így a demokráciát csorbítanánk.

— Korábban, mint pb-titkár, majd agit-prop-os, nagy figyelmet fordított a KÖZGAZDÁSZ-ra. Ez továbbra is személyes feladatának tekintik, vagy a jövőben másként alakul a vb-n belül a munkamegosztás e téren?

— A sajtó sok más mellett személyes hobbim, de a foglalkozásomhoz is hozzátartozik. Sokféle újságot olvasok és ezek között nagy érdeklődéssel figyelem a KÖZGAZDÁSZ-t. A nyilvánosságot elengedhetetlennek tartom a közvélemény formálásában. Ezért továbbra is érdekel a KÖZGAZDÁSZ. Segítem információkkal, témákkal, hírekkel a lapot, ahogy eddig is tettem, hogy hasonlóképpen vagy az eddiginél jobban láthassa el feladatát. De nyilván kevesebb időt tudok fordítani rá. Kíválok a szerkesztő bizottságból is. A jövőben Kovács Sándor, a végrehajtó bizottság tagja látja el a lappal kapcsolatos teendőket.

— Ha úgy adódik, hogy kongresszusi küldött lesz, és ha felszólalhat, mit fog elmondani?

— Ha úgy adódik, akkor — miután a kongresszus országos ügyekkel foglalkozik —, azokról a tapasztalatokról fogok beszélni, amelyek az országos problémákhoz kapcsolódnak. Szívesen tájékoztatnám a kongresszust az irányveleményvitájának egyetemi tapasztalatairól, egyetemi oktatóink gondjairól, a felsőoktatás egészének problémáiról és a pártdemokráciáról, a pártépítésről, a tagfelvételi munkáról, amelyekben az irányító pártszervek és az egyetemi pártszervek közös szemléletváltoztatásával eredményesebbé válhat a munka.

— Kíválok terveihez sok sikert az elkövetkező öt évben.

H. E.

Válogatott közönségeim

A különböző művészeti produkciókról, eseményekről gyakran írnak a lapok, kevesebbet a közönségről. A Közönségről. Pedig a közönség nagyon fontos része az alkotásnak, mondhatni nélkül nincs is értelme művészetről beszélni. Közönség sokféle van. Válogatott közönségeimből szeretném most felidézni néhányat.

Itt van mindjárt a zene, a maga ezernyi műfajával. Az egyik legmeghatározóbb közönség-élményem az Asztalos János parki country-fesztiválról van. Nyár, alkonyat, több ezer ember — öthonapostól kilencvenévesig — ül, fekszik a földön, páran önfeledten táncolnak a hátsó sorokban, a Bojtorján együttes énekel és két-három tuhat papírpipülő állandóan száll a fejek fölött. A hangulat olyan, hogy úgy érzem: ha odamennék az első szembejövő emberhez és azt mondanám, hogy adja nekem a kabátját — odaadná.

Más a rock-koncert félmegzetlen, izzadságszagú emberprése közepén állni felemelt kezekkel, hátradőlni, ha hátrádól a tömeg, előremenni, ha előremegy. És üvöltés, és mindenki üvölt, és együtt vagyunk, és nem érted: hogy lehet ilyenkor félremondtan állagállni és beszélgetni, amikor... Aztán másnap este farmerosan, felgyűrűt ujjú fehér ingben, a keszthelyi kastély dísztermében tartott Bach-estre várakozva elmosolyodom a frakkos, nagyszemélyes urakon és hölgyeken, akik megbotránkozva és viszolyogva beszélnek az előző napi koncert öröngő, tülekedő, állatias csúrhéjéről, majd az ajtónyitás után egymást letiporva nyomulnak fel a lépcsőn a minél jobb helyek megszerzéséért. Közönség volt ez is, mint ahogy az volt az István, a király sötéte vesző embererdeje is, ahol a legutolsó sorból egy pad tetején állva néztem végig a másfél órás műsort, és tapsoltam végig ötven percet a többiekkel együtt.

És persze ott van a jazzklub sörös, zsiroskenyeres közönsége, amely mint egy karaj meleg kalács körbeveszi, körülöleli a közepén játszó zaxofonost, együtt lélegzik, együtt zihál vele, egyetlen puha testtől oldódva fel a zenében.

Kívánczkozik belőlem (bár ez nem sorolható a művészetek közé) egy sportközönség-élményem is a lassan vége felé közeledő téli idényből: a francia-magyar jégkorongmeccsen négyezer ember buzdítása zúg, miközben heten-nyolcan botokkal és csapasz ököllel ütik-vágják egymást a pálya közepén.

pén. Viharos tapsot kap a végleg kiállított magyar játékos is, aki rongyokban lógó szerelésben korcsolyázik le a jégről... Sovány vigasz, hogy nem én voltam az egyetlen, aki szégyenkezett a többi néző helyett is.

Megint más a mozi, a képtár közönsége, s végül egészen külön kategória a színház. Innen a legfrissebb élményem egyik vidéki városunkból való, ahol a kaposváriak előadásában néztük meg a Mester és Margaritát. Hagyján, hogy tapsoltak, amikor bejötték a színészek, hagyján, hogy szinte állandóan köhögött a nézők harminc százaléka, de amikor a Sátán és kisérőj kegyetlen bübészmatatványait is külön-külön megtapsolták, mint egy varietében, akkor már elkezdtem fesszengetni. Szerencsére az előadás olyan jó volt, hogy nem tudott igazán kikököteni a harmadik sor közepén ülők távozása, s a szomszédos fiatal házaspár gyakori hangos megbotránkozása és türelmetlenkedése sem, akiknek nem volt bátorságuk kimenni, s akik aztán ugyanúgy bekapcsolódtak az előadás végéig ütemes, de néhány másodperc alatt kifúlok tapsba. Bevallom, nem is értem, hogyan voltak képesek a színészek végigjátszani a darabot ilyen kitűnően, amikor a nézők többsége szemmel láthatóan egy szót sem értett az egészből. Mennyivel más lehetett (máig sajnálom, hogy nem voltam ott) a kaposvári Marat-előadás félezer csodaváró-csodaértő, virágcsokorral felszerelt egyetemista közönsége színésznek és nézőnek egyaránt! S mindjárt jobban megértem a Katona József színházat is, amelyről a minap olvastam, hogy jelenlegi közönsége megtartása érdekében továbbra sem fogja felemelni jegyeinek árát.

A közönség rengetegét számít — kezdtem a gondolatmenetet az imént —, egy jó közönség kihozhatja a művészből a legtöbbet, amit nyújtani tud. s egy rossz közönség silánnyá züllesztheti a legnagyobb produkciót is. Másfelől a közönség szent — szokták mondani — ítélete az egyetlen jogos ítélet. Rábizhatjuk-e azonban erre az ítéletre jelenleg (hogy csak egy területet emelünk ki) színházművészetünket? Van-e olyan szintű közönségkultúránk, hogy képes eldönteni a művésztől, hogy művészet, a ripacszkodásról, hogy ripacszkodás? Van-e közönségkultúránk egyáltalán? Nehéz kérdések ezek, nem is vállalkozom a megválaszolásra, s azt hiszem, a felhozott példák sem bíllentik el a mérleg nyelvét túlságosan se az egyik, se a másik irányba. Persze, nem is azért írtam le őket — hiszen én csak közönségélményeimből szerettem volna átnyújtani egy csokorravalót.

Zsubori Ervin

SÍLÉCEKKEL A TÁTRA TETEJÉN Levél a sítáborból

Kedves kétlábon járó barátom!
Fájó szívvel tudatom, hogy súlyos vesztés ért... Téged. Elkövetted ugyanis azt a baklövészt, hogy nem jöttél el velünk a sítáborba, a Slezky Domba. Azóta már te is két talpon (mármint sítalpon) járó lény lehettél. A viták elkerülése végett mindjárt leszögezem, hogy kevés ennél jobb dolgot tudok elképzelni, arról nem is beszélve, hogy milyen csodálatos környezetben lehetett ezt elsajátítani.

A szálloda — ahol egyébként elsőosztályú ellátásban volt részünk — közvetlenül a növénytakaró felső határára fektült, felettünk már csak a kopár sziklacsúcsok meredeztek. Két napig ragyogóan sütött a nap, minden csillogott és szikrázott a csodálatosan tiszta levegőben. Szinte ingujjban lehetett síelni. Az is igaz viszont, hogy két napig pokoli hóvihár volt, de legalább ezt is kipróbáltuk. Ilyen időjárás még a mostani havas viszonyok között sem tapasztalhatnánk itthon, és ez is valami! (bár lehet, hogy ezzel van, aki nem ért egyet.)

En a magam részéről a kezdőkhöz tartoztam, és az utolsó két napon már ránk lehetett fogni azt, amitől az elején még igen távol álltunk, hogy körülbelül síelésnek nevezhető az, amit csinálunk.

A másik csoportba állítólag a haladók tartoztak, de én őket is láttam a földön heverni. Persze lehet, hogy csak pihentek. A lényeg az, hogy nagyon jó volt az egész. Még egy házi felvonónk is volt, ami kisebb összetűzésre adott okot a Tátrai Nemzeti Park őreivel, de mint sok más probléma, ez is megoldható volt egy üveg pálinkával.

Az utolsó napon nagyszabású búcsúünnep rendeztünk: kolbászütéssel, sörral, táncal és ami még ilyenkor kell. A tűzrakóhely nagyon rafinált módon a házban belül volt kialakítva. Ezenkívül is több olyan helyiség volt az épületben, ahol esténként hatalmas kártyacsatákra lehetett összegyűlni.

No, nem is bosszantalak tovább, ha ez nem volt még elég, akkor ügyis hiába koptatom tovább a tollamat. Öszinte részvétellel az elmulasztottakért:

Sz. A.

Irodalmi pályázat

A KISZ Központi Bizottság Egyetemi és Főiskolai Tanács Közművelődési Bizottsága Irodalmi pályázatot hirdet egyetemi, főiskolai hallgatók, fiatal oktatók számára.

A pályázat célja: szolgálon ösztönözni az irodalmat kedvelő, illetve azzal alkotó módon foglalkozók számára; adjon lehetőséget a születendő művek megméretésére; kapjanak publikitást a színvonalas alkotások.

A pályázatra tetszés szerinti műfajban, témában és terjedelemben nyújthatnak be alkotásokat egyének, illetve alkotóközösségek.

A pályázatokat szakértők bírálják el.

A pályázat jellegénél, a pályázat-hoz zárt borítékban mellékelni kell a pályázó(k) nevét, címét.

Díjazás:
I. díj: 5000 Ft
II. díj: 3000 Ft
III. díj: 2000 Ft

valamint értékes különdíjak.

Az arra alkalmas pályaművekből antológiát állítunk össze és adunk ki. További publikációs lehetőséget is biztosítunk a színvonalas pályaművek beküldői részére.

A pályázat beküldési határideje: 1985. március 31.

Cím: KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Tanács Titkársága, Budapest, Pf. 72. 1388.

KISZ KB EFT
közművelődési bizottsága

Életjelen

A TÁRSADALOMKUTATÁS 1984/3-4. negyedévi számában olvashatjuk KOVÁCS ISTVÁN akadémikus előadását **VÁLTOZÁS AZ ÁLLAM TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI SZEREPÉBEN** címmel.

„Az a megváltozott szerep, amelyet szocialista államunk a gazdaság irányításában betölt, kihat a szocialista társadalom más alrendszerére, így különösen politikai rendszerére is. Amikor tehát társadalmi fejlődésünk napirendre tűzi a gazdasági rendszer továbbfejlesztését kapcsolatos új teendőket, ez maga után vonja a szocialista államunk helyének, szerepének ismételt átgondolását, egyrészt a társadalom egészével összefüggésben, másrészt a társadalom egyes alrendszerivel való kapcsolatában. (...)»

A kibontakozó világi politikatudomány már a nemzeti államok hajnalán megsejtette, hogy az állam elengedhetetlen ismertetőjegye a szuverenitás. (...) Ennek vizsgálata magában foglalja (egyebek között azt, hogy) milyen mértékű a társadalomban létező különböző alrendszerek viszonylagos önállósága, létezik-e ezeknek az alrendszereknek valamiféle akárcsak viszonylagos autonómiája, autonóm innovációs képessége és így tovább. (...) A szocialista államiség kezdetéhez nyúl vissza az állam és társadalom viszonyának napjainkig legsúlyosabb problémája, a gazdasági irányítás olyan intézményrendszerének létrehozása és folyamatos működtetése, mely tudomásul veszi, hogy míg állam van, minden társadalmi kérdésnek van politikai vonatkozása: ám vannak elsődlegesen politikai szervek és

vannak gazdasági szervek.

A politikai szervezetrendszerben (...) alapvető igény a hatalom biztonsága, míg a gazdaság szervezetrendszerében a gazdasági eredményesség maximuma az elsődleges. (...)»

A társadalom autonóm szervezetrendszere és működési formái, valamint az állami képviselői rendszer közötti kapcsolatokat intézményesítés, az állampolgárok egyéni és kollektív jogainak elhatárolása és az egyéni jogok alapjait erősítő nyitóká fejlesztése, ennek megfelelő garanciákkal való alátámasztása, az egyszerre közhatalmat gyakorló és gazdálkodó állam kettős minőségének kifejezése és intézményesítése (...) olyan új kutatási feladatokat állít a társadalomtudományok egésze elé, melynek eredményei alapjaiban alakíthatják át az állam gazdasági szerepét.»

A KÖZGAZDASÁGI SZEMLE 1984/12-es számának kiemelkedő írása EGÉTOZ EMESE: A MONOPOLIUM, A VERSENY ÉS A SZOCIALIZMUS című tanulmánya.

„Akárhogyan nevezzük is a direkt irányítási rendszer elméletét, az lényegileg monopóliumelmélet. S ha a direkt irányítást gyakorlata megszűnt is, a monopóliumelmélet szinte változatlanul tovább él és hat. (...)»

Az államnak szükségképpen vannak gazdasági funkciói. Az állami monopólium mai problémái azonban messze túlmennek a hagyományos állami funkciók körén. A szocialista állami monopólium koncepciójának lényegéhez tartozik a nemzetgazdaság egészét átfogó monopólium: az »ország-cég«. (...) A termelőegységek — legyenek bármilyen nagyok is — nem önálló vállalatok, hanem az »ország-cég« többkevesebb önállósággal rendelkező egységei, amelyek szervezeteleg és pénzügyileg függenek a központtól (...), a termelőegységek el vannak választva a piactól. (...) A »szocializmus egy országban« konkrét feladatai (között) az expanzió helyett

szükségszerűen a védelem

lett az állami monopólium fő funkciója. (...) A közvetítést az állam most pénzügyi eszközökkel végzi. (...)»

(Ma) a nemzeti államok túlnyomó többsége ellentmondásos helyzetbe került: rendelkezik monopóliumának gyakorlásához szükséges politikai eszközökkel, de nem rendelkezik annak gazdasági feltételeivel: a nemzetgazdaság többé nem makrogazdasági egység. (...) Némelyik világcég sokkal inkább tekinthető makrogazdasági egységnek, mint egy-egy kisebb nemzetgazdaság. (...) Az állami monopólium elmélete tehát ma azért anakronisztikus, mert hiányoznak azok a feltételek, amelyek megléte eredetileg épült. (...) A nemzeti államnak nemcsak azt kell tudomásul vennie, hogy nem képes »monopolizálni« a nagyvállalatok monopóliumát, hanem azt is, hogy nem képes egyedül betölteni a makrogazdaságot egyenlőben tartó (közhatalmi) funkcióját sem. Tulajdonosi monopóliumát meg kell osztania a vállalatokkal, közhatalmi monopóliumát pedig más államokkal!»

A Magyar Politikatudományi Társaság 1984-es ÉV-KÖNYV-ének egyik érdekes írása BIHARI MIHÁLY: A POLITIKAI RENDSZER INNOVÁCIÓS KÉPESSÉGE című munkája.

„A világtörténelem leginkább politikai szempontok alapján szervezett, irányított társadalmában, a szocialista társadalomban (...) nem egyszerűen egyik társadalmi alrendszer megújulási képességéről van szó (...), hanem az egész társadalmi reprodukció, a gazdasági, kulturális és minden egyéb társadalmi szféra reprodukciós mechanizmusát illetően meghatározó a politikai rendszer tanulási, megújulási képessége. (...)»

A politikai szféra adekvát innovációs folyamata:

a demokratikus reformok sorozata.

(...) Melyek azok a demokratikus garanciák és intézmények, amelyek viszonylag hatékonyan képesek nemcsak elindítani a demokratikus reformokat és ezzel a politikai rendszer innovációs képességét növelni, hanem intézményesíteni is képesek azt? (...) Az első feltétel a többség elvének az intézményesítése, a másik a kisebbség védelme (...), a harmadik a véleményeltérés türelem és intézményesítése. (...) Még kettőt tennék hozzá (...): az egyik az alternatív információ-források igénybevétele és a lehetősége (...) A másik a döntéshozatali eljárás társadalmi ellenőrzése. (...)»

Úgy vélem, hogy a szocialista országok esetében a tanulási, döntési, innovációs folyamatokat lassító szerepet tölt be a döntési folyamatok túlcenzuraltsága (...), a túlzott szervezeti koncentráció. Véleményem szerint egy ponton túl a redistribúciós mechanizmus is az innovációs képességet csökkentő szerepet tölt be. (...)»

Hadd szóljak azokról a reformokról szemben támasztható követelményekről, amelyek véleményem szerint jelentősen megnövelhetnék a magyar társadalom politikai rendszerének és ezen keresztül az egész társadalom innovációs képességét. (...) Az első a koherens reformkonceptió. (...) A második a reformelkötelezett központi irányítói apparátus léte. (...) A harmadik a reformot támogató kritikus nagyságú tömegbázisnak a kialakulása. (...) A negyedik az érdekelített tétel a reformokban és a reformokkal együtt járó konfliktusok felváltásában. (...) Ötödik az ellenállásra való tudatos felkészülés. (...) S végül a hatodik feltétel a reformok eredményeinek az intézményesítése.

Tehát a demokratikus megújulási képességekhez szükséges feltételek megteremtése az elsődlegesen innovációs feladat.»

B. K. T.

Az ifjúsági parlament állásfoglalása alapján újalakult, szélesebb körűvé, demokratikusabbá és nyilvánosabbá vált egyetemi közművelődési bizottság megtartotta első ülését. Az egyetemi közművelődési tevékenység koordinálását e bizottság látja el: meghatározza fő irányait, összefogja az egyetemi szintű együttműködést kívánó akciókat, ezek feltételeinek biztosítását segíti. Az egyes kulturális csoportok igényei alapján dönt az egyetemen közművelődési célra rendelkezésre álló pénzeszközök elosztásáról, segíti az egyetemi közművelődés szervezésével kapcsolatos feltételek biztosítását, meghatározza a közművelődési apparátus tevékenységének irányait. Előzetesen egyetért új kulturális csoport engedélyezésével, ill. a közművelődési apparátussal kapcsolatos személyi kérdésekben. Véleményezi a közművelődési célra vagy arra is használható létesítmények, helyiségek, eszközök létrehozását, beszerzését, felhasználását, karbantartását, megszüntetését stb. Kezdeményez és javaslatokat tesz az egyetemi közművelődéssel összefüggő valamennyi kérdésben.

Az új, szélesebb körű bizottság

Új közművelődési bizottság

Félmillió elkelt!

ságban képviselteti magát a rektor vagy megbíztatója (elnök), a KISZ-bizottság titkára vagy megbíztatója (társelnök), a párt- és agit-prop. titkára és a pártbizottság közművelődési felelőse, az egyetem főmérnöke, továbbá a közművelődéssel kapcsolatos tevékenység-centrumok képviselői, nevezetesen a Közművelődési Titkárság, a Közgáz Klub és a Rádaj Klub vezetője, az 5 kollégiumi DB képviselője, a népitánc-együttes, az énekkar, az SG, a könyvtár, a szakszervezet, a Kultúra és a közönségszervezés, valamint a Közgazdász-szervezettség képviselője. Természetesen ha irodalmi, képzőművészeti vagy egyéb kör alakul, annak képviselője is csatlakozik a bizottsághoz.

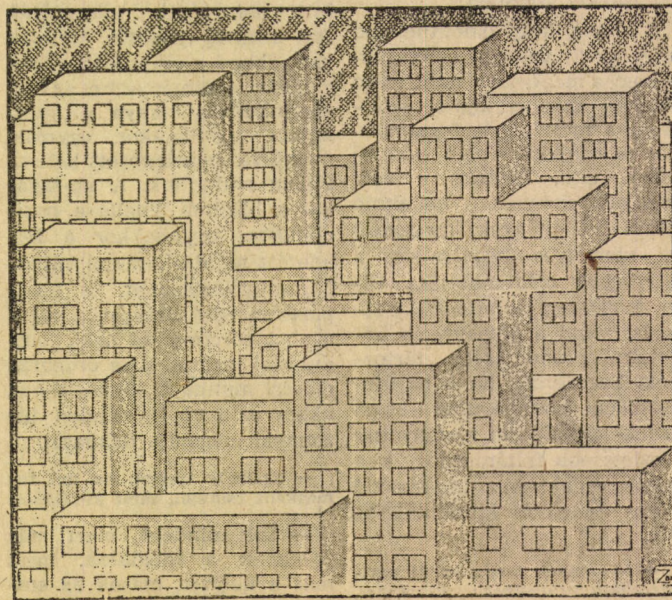
Az új típusú közművelődési bizottság első ülését döntött az éves költségvetésről. Az egyetemi közművelődés anyagi alapjai a következők: A Művelődési Minisztérium 70 Ft/hallgató éves támogatása (146 000 Ft), az egyetemi ré-

szesedési alapról a Közművelődési Titkárság által kapott 170 000 Ft, ugyanebből az alapról a KISZ által kapott 120 000 Ft, összesen tehát 436 000 Ft. Ezenkívül természetesen az egyes csoportok saját bevételeire is szert tehetnek. Az idén először »szállt be« a bizottság költségvetésébe a KISZ-bizottság, ezzel is összefüggésben először kapott innen jelentősebb összeget az SG, a Közgazdász és az 5 kollégium.

Az idén az egyetem tevékenységcentrumai az MM pályázatán ezen felül már 140 000 Ft-ot nyertek közművelődési célra a következő megosztásban: dzsesszklub 50 000 Ft, Kultúra 30 000 Ft, Rajk László Szakkollégium 20 000 Ft, TEK 20 000 Ft, énekkar 20 000 Ft. Az MM-től rendkívüli rekonstrukciós segítyként kapott továbbá 70 000 Ft-ot a Közgáz Klub és a színházi csoport, 65 000 Ft-ot a kollégiumok, 7000 Ft-ot pedig a Közgazdász-szervezettség.

Ezt is tekintetbe véve, az egyes kulturális csoportok igényei alapján — a fentiekben közölt összegeken túl — az egyes csoportok a közel félmillió forint következő felosztásában állapodtak meg: énekkar 35 000 Ft, népitánc-együttes 69 000 Ft, Közgáz Klub (központi filmklub, amatőr filmstúdió, dzsesszklub) 68 000 Ft, színházi csoport 54 000 Ft, Közűvelődési Titkárság egyéb kiadásai (TNGY, közönségszervezés stb.) 24 000 Ft. Kinizsi—Rádaj filmklub 8000 Ft, Rajk filmklub 4000 Ft, Rádaj DB 10 000 Ft, Kinizsi DB 10 000 Ft, Törökbalint DB 10 000 Ft, Rajk DB 40 000 Ft, TEK DB 40 000 Ft, Közgazdász-szervezettség 10 000 Ft, SG 26 000 Ft. Nem igényel pénzt e bizottságtól, mert más forrásból képes fedezni kiadásait a KEN, az EPIN, a Rádaj Klub, a Kultúra és a KISZ egyéb rendezvényeire. A bizottság az őszi félév esetleges új kezdeményéseire tartalékalapnak fenntart 28 000 Ft-ot.

Megállapodás született arról is, hogy az 5 kollégium a rekonstrukciós segélyalapból kapott 65 000 Ft-ot egymás között és később fogja elosztani.

Lakótelepi Golgota

Orbán Gyula:

Időbe zárva

az Idő foglatatában, mint a gyémántok az aranygyűrűkben, úgy élek. leülök néha az út mentén s látom, az emlékekből is csak csillogás lesz, véráztatta selymekbe burkolóznak a zabolázatlan kamasz-nyarak, testek eleven lüktetése. eszelős egék bandukolnak felettem. a Hajnal loval kergetőznek nyihogva, megtörhetetlen glóriába fogja őket a szememmel bolondozó arany-kacérkodás: a Nap. önkéntelenül is mozdul a kezem, a lábam, mert tudom, hogy egyszer majd rámtalálnak, mert ez törvény! talán már este lesz, de csillagok fognak égni, s fényüknél elleshetik titkaimat is. addig is vállaammal nekifeszülök a jelennek, a hétköznapiok érverését hallgatom, s el-elűnve városom körengeteiben, élek, csak így, időbe zárva!

Kis könyvecske fekszik előttem a szombathelyi *Életünk Könyvek* c. sorozat első darabjaként. *Ratkó József* első drámáját — *Segítsd a királyt!* — olvashatjuk benne, s nagy-nagy pályatársak e darab olvasása utáni első reflexióit. A kiváló, József Attila-díjas költő ötödik verseskötete után lépett a nyilvánosság elé e darabban, amelyet egyébként a nyíregyházi Móríc Zsigmond Színház mutatott be az év januárjában — nagy-nagy sikerrel.

Nemzetj múltunk, történelmünk egyik legjelentősebb fejezetéhez nyúlt *Ratkó József* témaválasztása során: István uralkodásának utolsó éveire, Imre herceg egy vadászatra során meghal, s véle hal a trón várományosa.

A kérdés tehát elodázhatatlan. Örökös nincs; és Péter nem kell a magyar uraknak. Az új hit sem vert még gyökere-

Életjelen

Lélek — magastartásban

ret; a kereszt békéjét és nyugalmát, az új hit erejét kardokkal próbálják bizonyítani. „A KARD A TESTET, KERESZT A LELKET ÜTI ÁT!” — hangzik el a darabban —, ha türelmetlenül bánnak mindkettővel. De választás nincs már — s István jól tudja ezt. Köröskörül már az új hit békéje győzedelmeskedett; de Európa úgrásra készen áll, hogy megfizessen a pogány, dúló magyaroknak. S az ország is tele német fegyverrel; István katonáj bár, de nem Magyarhoné.

Ki lesz hát a király? Dönteni lehetetlen. Magyar szóra még hajlana a nemzet; de

nincs magyar örökös, olyan, akit bárki vita nélkül fogadna el. De idegen király sem kell; ebben vita nélkül egyetértésnek. Hiába „Bőséges szegény rajtunk a gyalázat, / hogy német nélkül állni nem tudunk!”, Péter akkor sem kell. Ki lesz hát a király? Dönteni kell, de dönteni lehetetlen. Dönteni kell, de minden döntés kudarc; minden döntés csak új viszályt szül. „Nincs út előre — hátra, csak toporgunk!” — hangzik el a darabban is. Helybenjárás, a lélek magastartásban...

Magyar nemzetrámát, magyar sorsdrámát írt *Ratkó József*. Hisz István imáját e bús

ezredév alatt hányszor elmondhattuk volna! „Király nélkül a nép előzvegyül / elvadul Tőled, árva s nyughatatlan / lésszen újra világ végezetig, / más nép cselédje lésszen, ha nem segíts. / Kerits körül irtalmad kontószével, / Uram, és ne veszíts el miniket! Amen.”

A döntés adott. Hazányi aggodalom és nemzeti felelősség sugallja: szabad csak úgy maradhat, ha elveszített azt. Meg kell halnod, hogy élve maradhass.

Pontos olvasmány *Ratkó József* drámája. Történelmünk valamennyi tanulsága, valamennyi tanítása benne rejlik. Hadd idézem végezetül *Kósa Ferencet*, e füzeti reflexiójából: „Segítsük hát a királyt, mert igazára, bölcsességére, élete művére ma tán nagyobb szükség van, mint valaha...”

Tamási Orosz János

Levél Budapestről

Még valamelyik nagyon hideg napon, lehetett mínusz 10 is, melyet a háztetőkről lepergő hó még különlegessé is tett. Emlékszem, mielőtt lementem volna az utcára, sokáig néztem ki az ablakon, a függönyön mintha átszítált volna a hó, s az egész hideg olyan látható volt. Előző nap láttam az Újságírókat a Filmhíradóban, aki arról beszélt, hogy a pesti emberek közvetlenek, a városnak hangulata van, rejtett szépségei, titkai.

S a járókelő fülét hirtelen megüti valami egészen csodálatos ének már a Váci utca elején. Szokatlan itt a Belvárosban, egyből a szembejövőket arca nézem: mi lehet ez? Először arra gondoltam, talán a lemezbolt ajtaja felett szól a hangfal. Aztán megláttam az Énekest, amint egy szál gitárral ott állt a szélben különleges tiszta csengő hangja betöltötte az egész Váci utcát. Eleinte azt hittem, csak egy ember, aki valami hatalmas boldogság, vagy bánat ért, s aki most énekel mert nem tudja elmondani, hogy mit érez.

Észrevettem, nemcsak engem ragadott meg. Olyan volt mint egy szerenádnak. S még mindig nem értem meg, hogy miért csinálja, csak akkor jöttem rá a kicsit talán szomorú valószínűságra, amikor az első pénzdarab csendült a kövön. És a fiú nem hagyta abba. Egyik dal a másikat követte, mintha párbajt vívott volna a hideggel, és úgy éreztem egyre szelbenn énekel. Egymás után a világlágerek: *Hymne d'amour*, *La vie en rose*, *Sierre*... Majd hirtelen, mint akit kiszakítanak álmból, felkiált: köszönöm, ne haragudjatok nem bírom tovább!

Kicsit (nagyon) félve mentem oda hozzá, míg a forintokat szedegette a földről, s megkérdeztem:

— Nem félsz? —

Csodálkozva rám néz. Miért félnék? Aztán beszélni kezd lassan, szinte szomorúan. Mesél egy főiskoláról, ahol a diákok választás elé állítják, ha az iskolai órák, Mozart, Schubert után roccat énekel. Színpadról, színházakról, ahol nem kell csak a diplomás színész, énekes. Erről a másfél évről, miatt ezel kereszte — néha igencsak fagyott — kenyert. A rendőrökről, a közönségről, s arról, hogy mi lesz ezután. Hogy fél-e? Nem, azt biztosan nem. Hiszen neki is vannak barátai, lehet csak egy gitár, a dalok, Edith Piaf. Aztán rám néz és azt kérdi: hogy én, én félek-e? Hogy nappal suliba járok, este meg buli és? És ennyi az egész? De tudom-e, hogy honnan jön az erőm, hogy nekivágjak egy újabb napnak? Leginkább belülről — mondja csendesen —, talán egy arcától (s most nem az a lényeg, hogy fiú volt-e vagy lány) akit csak egyszer láttam az életben.

Közben már a Felszabadulás téren járunk. Azt magyarázza, milyen nehéz hangulatot teremteni, főleg ha kevesen vannak. Karácsony volt a legjobb, 2-300-an is körbeálltak. Mutatja barátját, a Rajzolókat. Elmosolyodik, mikor az egyik „modell” dühösen sarkon fordul, amikor a Rajzoló mentegetőznél kezd, hogy rajza bizony egy kicsit jobb, mint az eredeti. Majd üdvözlő a Rajzolókat és egymás bevételei iránt érdeklődnek.

Bennem pedig széfoszlik valami. Hisz itt is a pénz, de miért is vártam mást? Mi lehetett volna még a hajtóerő, amely ezeket az embereket művészetükkel az utcára küldte?

S úgy látszik, ezt az énekes is észrevette rajtam. Engedélyt kér egy dalra a Rajzolóktól, és mielőtt belekezd, kérdésen rám néz:

— Értem-e már, hogy itt nem szabad félni? Bólintok s a lépcsőn még hallom, hogy kezdi a dalt... Helló... Maresch Miklós

Farsangi bohóságok

a bátkirálynőt és a bátkirályt.

Nehezen indult. Már-már úgy tűnt, hogy komolyabb problémák lesznek az elsők által szerda este (20-án) rendezett farsangi bulin. A meghirdetett kezdéskor még csak a teaház üzemelt, és csak közel

egy óras késéssel

indult útjára a program. De sebját, aki türelmes volt, nem várt hiába. Még azon is sikerült túltenniük magukat a rendezőknek fölényes biztonsággal, hogy a remélt nagyteremben a karatét műveltek marcona emberek.

Az est szellemi és fizikai vétékedővel indult, na persze csak amúgy, bohókásan. Elsőként az úgy látszik, hagyományossá váló csomóbontás tette próbára a versenyző csapatokat. Ezután pedig rövid agytorna következett: két fogalom közötti, természetesen lényegbevágó összefüggéseket kellett kifejtetni. Például ugyan mi köze lehet Ferenc Józsefnek (foglalkozására nézve uralkodó) a dzsziu-dzsicu nevű küzdősporthoz? Avagy a máltán közszeretnek örvendő Borivoje Surdiloviccs magánzóknak a szabad elektronok töltési energiájához, és felbukkant az első évfolyam kedvelt slágera, a

Hegedűs a háztetőn,

aminek a KSH-hoz való fonódását kellett mélyrehatóan elemezni óreke egy perc alatt. Szerepelt ezenkívül üvegpasszólási verseny (nem ám akár-hogy, hanem a térd-közé szorítva, a kéz segítségével nélkül), Töke-felhalmozás és más nyalánkságok. A csapatoknak próbák után egy szigorúan titkosan kezelt feladatot is végre kellett hajtani: megválasztani a

A sorrend nem véletlen, az udvarhölgyekkel és udvarurakkal koszorúzott királyi párban a „gyengébbik nem” képviselője kapta a jogart, míg a „férjnek” csak egy pár strandpapucs jutott.

Volt természetesen tombola is. Akik a második-harmadik helyet húzták, finomabbnál finomabb édességeknek lehettek falánk gazdái, míg az első helyezett megnyerte — saját szelvényének a párját.

Rövid diszkómánia után következt — immár méltó helyén, a nagyteremben, bár később ez is kicsinek bizonyult — az est fénypontjának bizonyult

Skót táncház.

A hangulat, a jókedv itt már tetőfokára hágott, és az uralkodó(nő) belkutatása után köz-kívánatra tüzes ritmussal folytatódott a bál.

Sajnos, a meghirdetett farsangi bálon alig akadt jelmez bálózó. Mindössze az instruktorok képviselésében jelent meg két „igazi” skót, egy Kárácsnyfa, a Magyar Külkereskedelmi Mérleg, és személyesen képviselte magát,

Bundás banán,

a világhírű óriáskigyó is, szelídítője nyakán.

Nagyon jól sikerült, forró hangulatú buli volt, hála a lelkes szervezőgárdának, és a „vételkedő” közönségnek. Csak egy nagy baj volt. Hamar véget ért.

— ng —

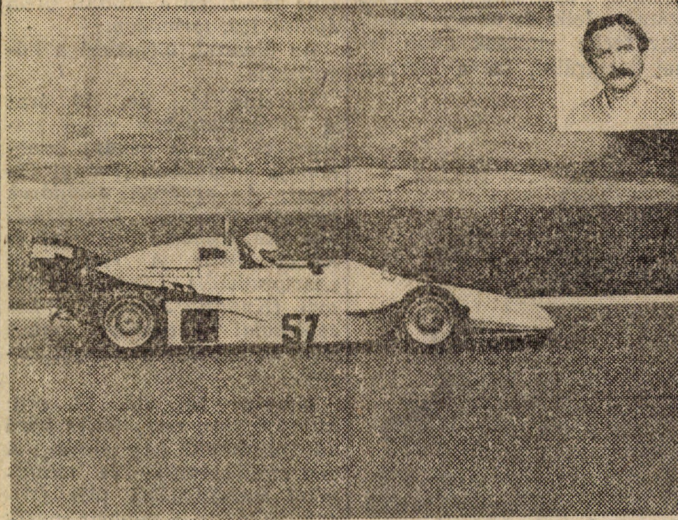

Skótok egymás közt

Bundás Banán szelídítője társaságában

„Száguldás, Porsche, szerelem, száguldás...”

Az ember természetadta ösztöne azt diktálja hogy megpróbálja legyőzni a távolságot, az akadályokat, az időt. A sebesség, a száguldás, a tempó mágikus vonzerőt sugároz az emberre, aki le akarja győzni önmaga korlátait, ezért saját képességeit meg-hatványozva veszi fel a harcot a természet és a fizika törvényeivel. Korunk embere talán még hatványozottabban vonzódik a sebességhez. Am, hogy valaki a tehetségét ilyen téren ténylegesen próbára tehesse, az nagyon kevés embernek adatik meg. Mi, föld-höz ragadtak, irigykedéssel vegyes kíváncsisággal figyeljük bátorságukat, kitarásukat, megszállottságukat, s így egy kicsit mi is részeseink érezzük magunkat a vetélkedésükben, küzdelmükben. Igen, küzdelmükben, melyet annak érdekében folytatnak, hogy mindenki mást megelőzve, mindenki másnál gyorsabban tegyék meg a megadott távot, hogy ELSŐKÉNT haladhassanak át a CELON. Így röpienek minket is magunkkal — őt, az autóversenyzőket.

Az ember természetadta ösztöne azt diktálja hogy megpróbálja legyőzni a távolságot, az akadályokat, az időt. A sebesség, a száguldás, a tempó mágikus vonzerőt sugároz az emberre, aki le akarja győzni önmaga korlátait, ezért saját képességeit meg-hatványozva veszi fel a harcot a természet és a fizika törvényeivel. Korunk embere talán még hatványozottabban vonzódik a sebességhez. Am, hogy valaki a tehetségét ilyen téren ténylegesen próbára tehesse, az nagyon kevés embernek adatik meg. Mi, föld-höz ragadtak, irigykedéssel vegyes kíváncsisággal figyeljük bátorságukat, kitarásukat, megszállottságukat, s így egy kicsit mi is részeseink érezzük magunkat a vetélkedésükben, küzdelmükben. Igen, küzdelmükben, melyet annak érdekében folytatnak, hogy mindenki mást megelőzve, mindenki másnál gyorsabban tegyék meg a megadott távot, hogy ELSŐKÉNT haladhassanak át a CELON. Így röpienek minket is magunkkal — őt, az autóversenyzőket.

Az ember természetadta ösztöne azt diktálja hogy megpróbálja legyőzni a távolságot, az akadályokat, az időt. A sebesség, a száguldás, a tempó mágikus vonzerőt sugároz az emberre, aki le akarja győzni önmaga korlátait, ezért saját képességeit meg-hatványozva veszi fel a harcot a természet és a fizika törvényeivel. Korunk embere talán még hatványozottabban vonzódik a sebességhez. Am, hogy valaki a tehetségét ilyen téren ténylegesen próbára tehesse, az nagyon kevés embernek adatik meg. Mi, föld-höz ragadtak, irigykedéssel vegyes kíváncsisággal figyeljük bátorságukat, kitarásukat, megszállottságukat, s így egy kicsit mi is részeseink érezzük magunkat a vetélkedésükben, küzdelmükben. Igen, küzdelmükben, melyet annak érdekében folytatnak, hogy mindenki mást megelőzve, mindenki másnál gyorsabban tegyék meg a megadott távot, hogy ELSŐKÉNT haladhassanak át a CELON. Így röpienek minket is magunkkal — őt, az autóversenyzőket.

Az ember természetadta ösztöne azt diktálja hogy megpróbálja legyőzni a távolságot, az akadályokat, az időt. A sebesség, a száguldás, a tempó mágikus vonzerőt sugároz az emberre, aki le akarja győzni önmaga korlátait, ezért saját képességeit meg-hatványozva veszi fel a harcot a természet és a fizika törvényeivel. Korunk embere talán még hatványozottabban vonzódik a sebességhez. Am, hogy valaki a tehetségét ilyen téren ténylegesen próbára tehesse, az nagyon kevés embernek adatik meg. Mi, föld-höz ragadtak, irigykedéssel vegyes kíváncsisággal figyeljük bátorságukat, kitarásukat, megszállottságukat, s így egy kicsit mi is részeseink érezzük magunkat a vetélkedésükben, küzdelmükben. Igen, küzdelmükben, melyet annak érdekében folytatnak, hogy mindenki mást megelőzve, mindenki másnál gyorsabban tegyék meg a megadott távot, hogy ELSŐKÉNT haladhassanak át a CELON. Így röpienek minket is magunkkal — őt, az autóversenyzőket.

Az ember természetadta ösztöne azt diktálja hogy megpróbálja legyőzni a távolságot, az akadályokat, az időt. A sebesség, a száguldás, a tempó mágikus vonzerőt sugároz az emberre, aki le akarja győzni önmaga korlátait, ezért saját képességeit meg-hatványozva veszi fel a harcot a természet és a fizika törvényeivel. Korunk embere talán még hatványozottabban vonzódik a sebességhez. Am, hogy valaki a tehetségét ilyen téren ténylegesen próbára tehesse, az nagyon kevés embernek adatik meg. Mi, föld-höz ragadtak, irigykedéssel vegyes kíváncsisággal figyeljük bátorságukat, kitarásukat, megszállottságukat, s így egy kicsit mi is részeseink érezzük magunkat a vetélkedésükben, küzdelmükben. Igen, küzdelmükben, melyet annak érdekében folytatnak, hogy mindenki mást megelőzve, mindenki másnál gyorsabban tegyék meg a megadott távot, hogy ELSŐKÉNT haladhassanak át a CELON. Így röpienek minket is magunkkal — őt, az autóversenyzőket.

Köszönetnyilvánítás

A Közgazdász olvasói az elmúlt évi utolsó számból értesülhettek arról, hogy a Studium Generale a Veres Pálné utcai épületben ismét kapott egy szobát. Igen régóta húzódó problémája oldódott meg ezzel a szervezettel. Nem akarjuk részletezni ezeket a gondokat, hiszen aki — akár a lap hasábjain is — figyelemmel kísérte az eseményeket, nyilván tud a problémákról. Most ezzel az eseménnyel megoldódott egy az SG problémái közül, de remélhetőleg az a lelkes kollektíva, aki harcolt a működés egyik alapvető feltételéért, a továbbiak is ilyen lelkes lesz az alapvető feladatok megoldásában. Az SG az egyetemen igen ritkán hallatja a szavát. Miért? A működésnek alapvető színtere a középiskolásokkal való levelezés, tanítás. Ez már bizonyos mértékig igazolható az egyetemi közéletből való távolmaradását, de valójában a mai helyzet már károsan nagy elzárkózást tükröz. Természetesen az SG belülről is, hogy meg tudja-e oldani az egyetem életében való aktív részvételt. Úgy gondolom, hogy mindkét fél nyerhetne egy „erős” és a maitól sokkal aktívabb SG-ből!

Az SG-szobáért való „küzdésem” legújabb fordulója az ifjúsági parlamenten zajlott le. A fentiekből már kitűnt, hogy eredménnyel járt a szervezet. Ezúton szeretnék a Studium Generale minden tagja nevében köszönetet mondani mindazoknak, akik lehetővé tették, illetve segítették hozzászólásaikkal, hogy az SG-szoba valósággá váljék.

Elsősorban SZUHAY és DOBROVITS elvtársaknak tartozunk köszönettel, akik utánajártak a hosszú idő óta húzódó problémáknak, és köszönettel tartozunk a Veres Pálné utcai épület gondnoknőjének is, hogy segítette az épület egy kihasználatlan termének berendezésében.

— Egy verseny kétnapos. Az első napon két edzés van. Az egyik szabad, a másik kötelező. Ez utóbbit mérjük a köridőket s ez alapján sorolnak be a starthelyre. A táv körülbelül 120 km, amit úgy 50 perc alatt teszünk meg.

— Min múlik a siker?

— Szerintem 60 százalékban az autón, 30 százalékban a versenyzőn, a többi a szerencsén.

— Te szerencsés versenyző vagy?

— Voltak szerencsés napjaim és szerencsétlenek is.

— Ezt hogy érted?

— Tavaly a BBK-n az első tíz között lehettem volna (magyar versenyzőnek eddig még nem sikerült), az utolsó verseny előtt 8. voltam. A pécsi hegyi versenyen „összeszuktam” az autót, így elúszott a hazai bajnokságom és a BBK-eredményem is. Itthon csak ötödik, a BBK-ban 14. lettem, a második legjobb magyarként. Ez nem túl rossz, de remélem, hogy lesz ennél még jobb is.

— Mennyire veszélyes ez a sport?

— Hát, nem túl biztonságos, mert az autónk nyitott, épp hogy csak beleférünk. Van egy 2 kg-os poroltónk, biztonsági öv, tűzálló ruha — ez minden védőfelszerelés. Meg persze a speciális cseh Tatra oltókocsik is készletben állnak: ötven méteren belüli tűz észleléskor önműködően kezdik meg az oltást. Tavaly meghalt egy lengyel versenyző, általában egy-két baleset van futamonként. Ez a pálya biztonságától is függ.

— Volt már baleseted?

— Az autómotort kétszer törtem össze, de nekem nem lett semmi bajom. (Ezt lekopogja az asztalon...)

— Mit tartasz egy autóversenyző legfontosabb tulajdonságainak?

— Ez nem egy ördögös dolog. A versenyzést meg lehet tanulni.

— Mégis, mi az, ami kiemelkedően fontos?

— Bátorság, kockázattal merés, az autó szeretete, gyors gondolkodás és határozott cselekvés. A versenyen nagyon ritkán lehet korrigálni. Amit egyszer megkezdél, azt be kell fejezned, nem szabad a mozgássort félbehagyni.

— Hogy készülsz fel a versenyekre?

— A felkészülésnek két összetevője van. Az egyik az autók felkészítése, a másik a versenyzők tréningje. Osszel elhatározzuk azt, hogy mit változtatunk az autón, erre munkatervet készítünk, januárig elkészítjük az alkatrészeket, tavaszig beépítjük ezeket és lemérjük az „eredményt”. Természetesen a versenyévadban is állandóan csináljuk, javítjuk a masinákat. A szocialista relációban legjobbaknak számítókhoz — Csehszlovákia, NDK, Szovjetunió — képest körülbelül 15 éves lemaradásunk van a felkészültségi, szervezeti, műszaki ellátottsági tekintetben. Már ezekből is kiderül — mivel nincs megfelelő szerelőgárdánk —, hogy kevesebb időnk jut az egyéni felkészülésre, és különben sincs kidolgozott speciális edzésmodorunk.

— Mikor van a versenyévád?

— Tavasztól őszig tart a versenyzés. Általában a szocialista országokban, valamint Ausztriában és az NSZK-ban szerepelünk. Fázasztó az egész idejét „végigkoncentrálni”. Egy kicsi hiba is elronthatja az egész munkát, csak az a biztos, ha áthaladtál a célvonalon, csak az akkori helyezést számít. Főszezonban egy hónapból csak egy hetet szoktam itthon lenni.

— Igzulsz a verseny előtt, vagy közben?

— Igen. Én amúgy is ideges típus vagyok, de mindez csak addig tart, amíg fel nem dübörögnek a motorok és fel

nem csapódik a rajtzászló, utána már nyugodt vagyok, a vezetésem kívülről semmi más nem létezik számomra.

— Mit érzel, amikor a verseny közben egy autót megközelítesz és meg akarod előzni?

— Ekkor csak arra összpontosítok, hogy mindenáron magam mögé utasítsam a vetélytársamat, ennek mindent alárendelek. Sok versenyt nyertem úgy, hogy a 12 körös versenyen 11 körön át másodikként voltam, és az utolsó körben előztem. Ez az életben is így van: mindig könnyebb másodikként lenni, de az igazi — az élre törni! Csak ki kell várni a megfelelő pillanatot.

— A verseny után nincs harag azzal, akit megelőztél?

— Ilyen nálunk nincs, az autóversenyzők közössége egy nagy család, baráti társaság. Ez a világ elég kemény, ugyanakkor rá vagyunk utalva egymásra, hiszen másokra is vigyáznunk kell, nemcsak magunkra.

— Miért nem népszerű nálunk eléggé ez a sportág?

— A legnagyobb baj az, hogy nincs megfelelő pálya, nem tudunk futamot rendezni.

— Ennek ellenére Forma I-es futamot terveznek Budapesten?

— Szerintem ez nem lehetséges, nem lenne magyar rendezőgárda, ehhez hatalmas apparátus kell. Egyáltalán, nálunk a dolgok olyan emberek kezében összpontosulnak, akiktől sok minden függ, viszont nem hajlandók a jelenleginél többet tenni a sportágért. A versenyzők a legtöbb tennivalót maguk intézik el, menedzselik is magukat és anyagilag is ráfizetéses nekik a versenyzés. Pedig ma is vannak nagy egyéniségek a magyar versenyzők között, de őket külföldön jobban ismerik, mint idehaza.

— Miért van ez így?

— Sem a tévé, sem a rádió nem közvetíti ezokról a versenyekről, ellentétben a külföldi gyakorlattal. Csehszlovákiában egy-egy versenyre 250 ezren is kimennek, itthon is lenne közönség, ha lenne pálya és verseny.

— És hogyan állsz a tanulásoddal?

— Általában hétközben tanulok, mikor mások másit csinálnak, hét végen pedig autózok. Így nagyon fontos a helyes időbeosztás. Ez főleg a vizsgaidőszakban problémás. Egyik tanárom meg is jegyezte, hogy minek egy autóversenyzőnek egyetemen tanulni?! Engem az ilyen megjegyzés nem zavar, viszont sok keserűséget okoz, hogy egyesek mennyire nem értékelik, milyen rengeteg energiát fordítok, két olyan magában is nehéz dologra, amit sokan egyenként sem vállalnának. Persze, azt is el kell mondanom, hogy sok tanáromnak köszönettel tartozom a megértő és segítőkész magatartásért.

— Úgy tudom, hogy az autóversenyzők gazdag emberek. Ne vedd rosszra a kérdést, de tényleg, miért tanulsz?

— Az autóversenyzés nálunk (a közhiedelemmel ellentétben) nem a gazdag, hanem a megszállott emberek sportja. Azoké, akik hajlandók éjjel-nappal keményen dolgozni azért, hogy például akárcsak egy-két másodperccel is lefaragjanak a versenytársuktól. Az egyetemmel pedig úgy vagyok, mint a versenyzéssel. Itt is fontos a rutinszerzés és a lélekjelenlét. Az első év nehéz volt, de most már beleztem, remélem, nem lesz gond később sem.

— Meddig akarsz versenyezni, és mihez kezdesz az egyetem után?

— Versenyezni körülbelül 40 éves korig lehet, így az egyetem után még szeretném folytatni. Az Ikarusszal van szerződése, ott akarok dolgozni később is. Szeretem a gyártást, jólesik néha beugrani, ha otthon járok. Jó dolog, ha egy helyen ismerik és megbecsülik az embert. Egy kicsit mindig a gyáramért is hajtottam.

— Mi foglalkoztat mostanában leginkább?

— Az, hogy jön a tavasz, egyre nehezebben bírok magammal, friss szellők érkeznek, már érzem a levegőben a benzingöz illatát...

Kun István

Vonzásban

(utad sűrű bozótán át vezet)

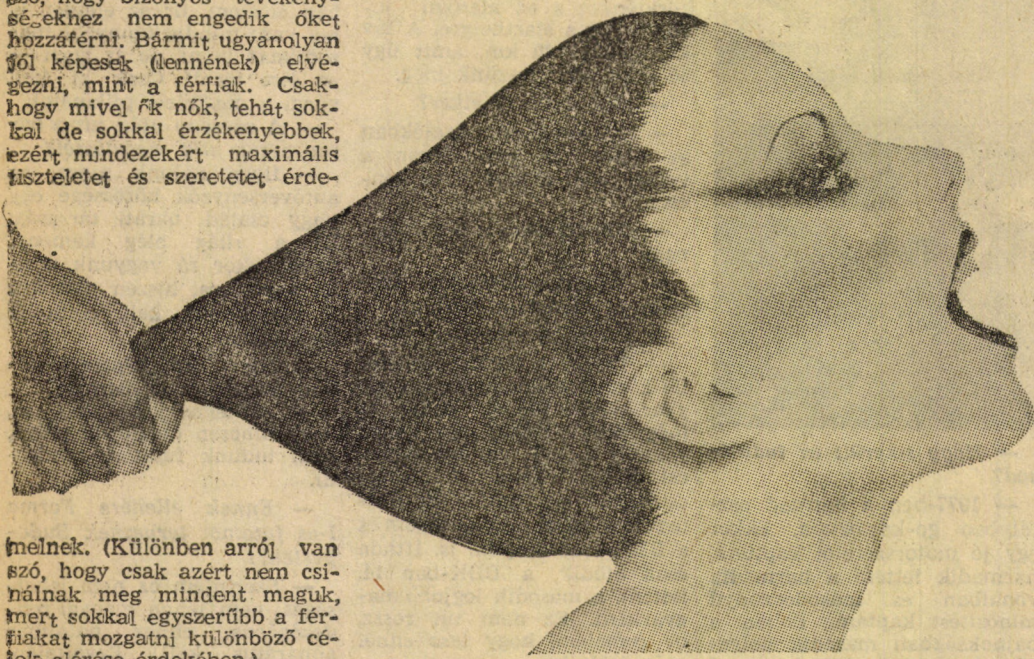
A nők kétségelően mások. Ezt a jó filozófus már első látásra, az első pillanatban kiszúrja. Ugyanakkor a nők úgy tartják, hogy ők mindenben ugyanolyan jók, mint a férfiak. Nincsenek „férfidolgok”, legfeljebb arról van szó, hogy bizonyos tevékenységekhez nem engedik őket hozzáférni. Bármit ugyanolyan jól képesek (lennének) elvégezni, mint a férfiak. Csak, hogy mivel ők nők, tehát sokkal de sokkal érzékenyebbek, ezért mindezekért maximális tisztelgetést és szeretetet érde-

és emberi közösségek sorsát változtatja meg, akkor vagy azt mondják rá: ebben aztán van élet, vagy azt, hogy nimmománias.

Míg a hatalom számokra az, hogy abban a helyzetben vagy, amelyben érvényesítheted az

(kis szeretet — kevés szex, nagyobb szeretet — több szex, nagy szerelem — sok szex). Ez jó lenne a nőknek áttételesen is. Sokkal későbbesebb férfifirtásadalom szegődne melléjük. Na nem mintha hazabeszélnék.

A nőknek és a férfiaknak valahogy bőkezűbben kellene nyújtaniuk egymás számára lelki és testi javikat. Egy férfit nemcsak azzal lehet inspirálni, ha a szeretet

melnek. (Különböztetve arról van szó, hogy csak azért nem csinálnak meg mindent maguk, mert sokkal egyszerűbb a férfiakat mozgatni különböző célok elérése érdekében.)

Ha azt mondom nekik például, hogy bizonyos elvontabb konstrukciókban a nők úgysem képesek gondolkodni — ami egy férfi számára nyilvánvaló —, akkor biztos lehetsz benne, hogy berágnak rád. Ha szerencséd van, akkor vitát nyitnak a megállapításod megcáfolására. De teljesen mindegy is, hogy mit mondasz nekik, úgysem azért vitatkoznak veled, mert meg akarnak győzni valamely nézetük helyénvalóságáról, hanem azért, hogy amíg azon igyekszel magadat megfeszítve, hogy megmagyarázz nekik valami közefekvőt, addig is velük foglalkozz. Örjítő! Isten bizony. Nem az, hogy teljesen hiábavaló minden erőfeszítésed, hanem az, hogy újra és újra és szi veses (sic!) belemész ebbe a játékba. Pedig tudod, hogy mi vár rád.

Szóval, ugyanolyanok-e a nők minden téren? Azért se! Sőt. Amikor a nők ugyanolyanok, mint a férfiak, akkor is mások.

Minél többet, jobbat, szebbet megismerni, illetve új és új élményeket szerezni — ez ugyanaz. És mégis, ha megfigyeled a nőknél az élményszerzést dominál. Az idejük 90 százalékát képesek arra fordítani, hogy egy új ismerőshöz, munkatárhoz, egy új feladathoz, tárgyhöz való érzelmi viszonyukat tisztázzák. Amikor te már rég szétszedted egy dolgot (hogy kívül-belül megismerd), és már lépnél tovább, akkor ők még mindig szeretik vagy utálják az egészet és az egyes részleteket. És ezt a legváltozatosabb formában, leggyakrabban a hangulatukkal fejezik ki. Csak azt látod, hogy te általában ugyanolyan (vonzó) vagy, az ő kedvességük pedig vagy bő patakokban árad rád, vagy sem.

Változtatni az embernek az életén vagy a dolgokon, illetve a változatosságát keresni ezekben — ez ugyanaz. A nőket mégis inkább az utóbbi mozgatja. Ha te a változtatás vágyától hajtva a legmélyére nyulsz a dolgoknak és emberi közösségek sorsát változtatod meg, akkor vagy azt mondják rád: ez egy koponya, vagy azt, hogy ez egy zsarnok. Ha egy nő a változatosságot keresve a legmélyére nyúl a dolgoknak

akarataidat mások felett, addig a számukra az, hogy elérjük azt a helyzetet, amikor is te érvényesíted az ő akarataidat, miközben biztos vagy benne: sajátod az.

Amíg te azért pedálozol, hogy keményen hass a körülötted levő dolgokra, addig ők arra hajtanak, hogy a körülöttük levő dolgok kezük-lábuk törjék abbéli igyekezetükben, hogy hatassanak rájuk.

Ha téged megbíznak egy feladattal (örülts és kitűnően megoldod), akkor ez azt jelenti: foglalkoztatnak. Ha egy nőt megbíznak ugyanezzel a feladattal (örül és kitűnően megoldja), akkor ez azt jelenti: foglalkoznak vele.

Amikor valami jár tőled neki, azt követelni szokták. Amikor tőlük jár valami neked, azt legfeljebb kérni lehet.

Ki van ez találva!

A lényeg és a jó a nőnapban az, hogy ez egy újabb alkalom arra, hogy ismét intenzíven a nőkket foglalkozzunk. És a lényegről beszéljünk. A nemek közti viszonyoknak jóval sokszínűbbnek kellene lenniük. A kapcsolatokat sokkal kevésbé kellene a „minden vagy semmi” logikájára építeni. Kellenének szemlesütés, hazudozás és képmutatásmentes társadalmi intézmények, rítusok a korlátozottabb kapcsolatok lefolytatására is

és az egyebek megvonásával fenyegetik, hanem azzal is, ha biztosan tudja: egy-egy kapcsolatban megőrizheti lényegét egy szuverén részét is, majd nem teljes vagy korlátozott, ideiglenes, egyszeri azonosulást, törődésért, majd nem teljes vagy korlátozott, ideiglenes egyszeri boldogságot nyerve. Így a nők is szabadsághoz jutnának. Ezt aztán arra használnák, amire akarnák, közelebb jutva ahhoz a fajta egyenjósághoz az életmódjuk alakításában, amit folyton hiányolnak. Némi bizonytalanság, kockázatok vállalása nélkül nem megy. Nem lehet a testi-lelki-életmódbeli kapcsolatokban évszázados tabukat követni és közben szabaddá is válni. Adjunk mondjuk nagyobb testi-lelki-életmódbeli mozgásszabadságot, cserébe követeljük ugyanezt, következésképp jó üzletté téve a közös terhek egyenlőbb elosztását.

A nőknek hihetetlen nagy látens hatalmuk van, ami abban áll, hogy a jószágukért tetszés szerinti árat szabhatnak. Ez egy olyan ár, ami a gazdasági problémák növekedésével nem arányosan emelkedik. Öröm, ami nem nagyon pénzkérdés. Ebben a szűkülő, ezért inflációs világban némi defláció (ha lehetne) jó lenne összehozni ezen a téren.

K. S.

Párbeszéd

I.

- Juss vissza a kiindulási pontra!
- Hogyan?
- Vissza kell fordulnod, és újra meg kell tenned az utat, de most már visszafelé!
- Visszafelé?
- Igen.
- De mit tegyek ha az út visszafelé is ide vezet?

II.

- Tudod-e hol a varázslat? Mely megszabadít minden lehetséges kényszerűtől, félelemtől?
- Ugyan hagyj már! A csodák és a költők kora már lejárt. A lombikok, vegyi anyagok és az atomsugárzás kora következnek.
- Milyen idegenül hangzik: következik. Hisz az idő, a történések folytonossága feltételeződik benne. De miért tartasz fenn ezt a feltételt? Miért ne kérdőjelezhetnénk meg, ha már minden, még a legegyszerűbb dolgok is ezt sugallják?

Tóth István János

Ülésezgetünk

Az ülésteremben csend honolt. Elzúgtak forradalmi, mondhatnánk. Kihűlt cigarettafüst lézeng a széksorok felett. I ábunk bokáig gazo! a szóvirágok szőnyegében. Nyílik az ajtó, két fürgő takarítónő veszi hatalmába birodalmát. A székek között néhány sarkított kérdés hever. Óvatosan szedegetik fel őket, még megsérthetnek valakit. Puskaporoszagot érzünk. Flesre töltött érvek durrantak el itt. Az asztalomon két befutó szótlan hever. Döglött aknák. Sebaj. Majd felhasználjuk őket a következő plenarison. A székem mögötti falon nemes fa díjtormú. Ejnye! A kritika éles fegyvere még mindig benne renez. gyilkos erő lakozott! egy emberünkben. Még jó, hogy bóbiskoló fejünk előrebőlent! máskülönb...
A kétfügő szorgos brigád gyorsan végez. Nyoma sincs, hogy itt történt valami. Lehet, hogy nem is.

K. Z.

Statistikai tudományos ülésszak

A statisztikai tanszék hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére tudományos ülésszakot rendez 1985. március 14—15-én a Kinizsi utcai épület 159. termében.

Az ülésszak előadásai a következők:

Március 14., de. 10 óra: A felsőoktatásban folyó statisztikai képzés néhány problémája hazánkban (Iványi Tamás); Az egyetemi előadások korszerűsítésének követelménye (Keréky György és Köves Pál); A statisztikai posztgraduális képzés problémái (Kupcsik József); A középiskolai statisztika szakos tanárok képzése (Besenyei Lajos).

Március 14., du. 14 óra: Mintavételes, vagy teljes körű adatgyűjtések? (Ay János); A regressziószámítás és mintavétel összefüggései (Mundruczó György); A magyar mezőgazdaság európai összehasonlításban (Németh Józsefné,

Rózsa Béla, Vita László); A mezőgazdasági termelés színvonalának összeállítása hozammutatók alapján (Keréky György és Mundruczó György).

Március 15., de. 10 óra. A statisztikai módszerek felhasználási lehetőségei előrejelzésre (Besenyei Lajos); Az idősorok vizsgálatán alapuló rövid távú előrejelzések statisztikai módszerei a vállalati gyakorlatban (Kovács Károly); Értékesítési prognózisok statisztikai megalapozása idősorok alapján (Róth Józsefné); A termékörbök vizsgálatának néhány módszertani kérdése (Szarvas Beatrix).

Március 15., du. 14 óra: Az árváltozás vizsgálatának néhány problémája. Az ár, mint a statisztikai mérés eszköze (Kupcsik József); Havi árindekek a magyar statisztikában (Köves Pál); A magyar építőipari árindeks (Sörös János).

A Soros alapítvány pályázata

A Magyar Tudományos Akadémia és a Soros Foundation Bizottság ösztöndíjakat hirdet a magyar szépirodalom, kritikai irodalom és irodalomtudomány és a társadalomtudományok művelői számára.

Az ösztöndíjak időtartama három hónaptól huszonegy hónapig terjedhet. Összege: havi 5000—8000 forint. A pályázati kérdőívet az érdeklődőknek a bizottság titkársága küldi meg. (Címe: 1523 Budapest, Pf. 31.)

A pályázó csatolja két elismert pályatársának, hivatása vagy szakterülete egy-egy közismert személyiségének írásos referenciáját, amelyben az ajánlók egyrészt mintegy erkölcsi kezességét vállalnak a pályázó szándékának komolyságáért, másrészt véleményét mondandak a tervezett munka értékéről, fontosságáról.

Az ösztöndíjak odaítéléséről az MTA—Soros Foundation Bizottság szépirodalmi, illetve társadalomtudományi kuratóriuma a bizottság egyetértésével dönt. A pályázatokat folyamatosan lehet benyújtani.

Az ösztöndíjban részesülő pályázó az ösztöndíj folyósításának

időtartama alatt teljes munkaidőjű, főfoglalkozású munkaviszonyban általában nem állhat, az ösztöndíj odaítélésének konkrét feltételét azonban e tekintetben a bizottság a kuratóriumok javaslati alapján pályázónként, egyénileg határozza meg.

Az ösztöndíj igénybevételével elkészült munka kéziratát két példányban kell a bizottság titkárságához eljuttatni. Az elkészült munkával kapcsolatos összes szerzői és kiadói jogok a pályázót illetik, a mű megjelenése esetén annak feltüntetésével, hogy a munka az MTA—Soros Foundation Bizottságának támogatásával készült.

Drága a TDK

— kifogásolta az egyetemi tanácsulésen egy diák tanács tag. A TDK-dolgozatot öt példányban kell leadni (egy oldaldámpelés 15 forintba kerül, fénymásolása 4 forint). Ennek csak egy részét téríti a KISZ-bizottság. A kérése az volt, hogy ezentúl legyen elég két példányt leadni a dolgozatból.

Szuhay Miklós rektorhelyettes a jövőre vonatkozólag megmondandó tárgyvá tette a javaslatot, addig is kérte Vadász István rektori titkárt, hogy legyen a diákok segítségére a TDK-dolgozatok sokszorosításában.

Kamarazenei estek

Február 18-án, hétfőn este fél 8 órakor az ELTE aulájában (Budapest V., Egyetem tér 1—3.) hangverseny ad Horváth Anikó (csembaló) és Lehotka Gábor (orgona). Közreműködik az egyetemi koncertzenekar vezényel Baross Gábor. Műsoron Scarlatti és Händel művei szerepelnek.

A február 28-án, csütörtökön este fél 8 órakor sorra kerülő hangversenyen fellép Fábán Márta (cimbalom) és Szakály Agnes (cim-

balom). A műsor: Bach: Goldberg variációk.

Március 11-én, hétfőn este fél 8 órakor Révész László (orgona) ad hangversenyt. Közreműködik az egyetemi koncertzenekar, vezényel Baross Gábor. Műsoron szerpelinek Pachelbel, Bach és Händel művei.

Március 14-én, csütörtökön este fél 8 órakor Szentmihályi Miklós (hegedű) hangversenyén közreműködik Szenthelyi Judit (zongora). A műsor: Bach: f-moll szonáta E-dúr partitúra, C-dúr szólószonáta.

Hírek

Egyetemi tanácsulés lesz március 11-én, ahol személyi kérdésekben dönt a testület. Sor kerül új általános és ipari kari dékánválasztásra és tanácskezelői megbízatás minisztériumi felterjesztésére.

Walleshausen Gyula könyvtárigazgató szeptember elsejével nyugdíjazását kérte, amihez a minisztérium hozzájárult. A könyvtárigazgatói feladatát Huszár Ernőné, a könyvtár eddigi igazgatóhelyettese látja el. Az új igazgatót pályázat útján választják majd meg.

Egyetemünkön létre kell hozni az új tudományos tanácsot. Bora Gyula tudományos rektorhelyettes és céliből összehívja az egyetem akadémikusait, a tudományok doktorait, hogy eldöntsék, ki kerüljön be a tanácsba.

Sor kerül egyetemünkön — Hóos Jánosnak a párttervezetelen tett ígérete szerint — a VII. ötéves terv koncepciójának vitájára február 28-án. A meghívottak köre elsősorban a politikai gazdaságtan iránt érdeklődők közül kerül ki.

Rudas László Kossuth-díjas filozófus, egyetemünk első rektora születésének 100. évfordulóján, február 21-én koszorút helyezett el a Mező Imre úti temető munkásságalmi panteonjában az egyetem nevében Kiss Arthur tanszékvezető és Némethi Gábor, a pb tagja.

Pártbizottsági ülés lesz február 28-án. Ez alkalommal búcsúztatja a testület a régi pb-tagokat baráti, elvtársi beszélgetésen.

Fotó- és grafikai pályázat

A KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Tanács Közművelődési Bizottsága fotó- és grafikai pályázatot hirdet egyetemi, főiskolai hallgatók és a felsőoktatásban dolgozó, oktató fiatalok számára.

A pályázat ösztöndíjnyújtásának célja az egyetemeken, főiskolákon tanuló és dolgozó fiatalokat igényes grafikai munkák, színvonalas fotók készítésére, lehetőséget nyújtva az alkotók számára a megismerésre és a szélesebb nyilvánosság előtti bemutatkozására.

Pályázhatnak hallgatók, dolgozók egyéneleg, valamint alkotókörök, fotószakkörök, grafikai stúdiók stb.

A pályaműveknél műfaji korlátozás nincs. A pályázók tetszésük szerint benyújthatnak egyedi alkotásokat vagy sorozatokat. A pályázat jellegű. A beküldött pályaműveket zárt borítékban kell mellékelni a pályázó(k) nevét és címét, valamint a felsőoktatási intézmény nevét. Díjak (kategóriánként):

- I. díj: 5000,— Ft
- II. díj: 3000,— Ft
- III. díj: 2000,— Ft

A pályázatokat szakértői vélemények alapján bíráló bizottság értékeli. A fel nem használt alkotásokat kérésre visszaküldjük.

Az alkalmasság feltétlenül szükséges az EFT Közművelődési Bizottsága kiállítását rendező illetékes el-küldi lapok, folyóiratok szerkesztéséhez megjelentetésre ajánlva. Az arra érdemes pályaműveket a pályázatokon megjelentetett ifjúsági kiadványokban.

A pályamunkák beküldési határideje: 1985. március 31.

Cím: KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Tanács titkársága, 1338 Budapest, Pf. 72.

KISZ KB EFT Közművelődési Bizottsága

Zsubori Ervin

Társadalmi különbségek

na tessék! már megint pont rám akaszkodott egy ilyen ki tudja miféle kis kokott gombja is hiányzik és gallérja kopott s hiába üldözöm belémkapaszkodott csak lóg a nyakamon már földig konyulok ha ez így megy tovább totót kiborulok nem érti meg én csak mást választhatok hisz' ő lóden én meg barokk fogas vagyok!

Közgazdasági

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Felelős szerkesztő: FARKASINSZKYNE HALAX EDI
Szerkesztőség: TILL IMRE vezérigazgató
1093 Budapest, IX., Dimitrov tér 8
Telefon: 174-548.
Kiadó: Hirlapkiadó Vállalat Budapest, VIII. Blaha Lujza tér 3
Felelős kiadó: TILL IMRE vezérigazgató
85—987. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató